

MudgalapurAna Khanda 7 Vighnarajacharitam

——
ముద్గలపురాణం ఖణ్డః ౭ విఘ్నరాజచరితమ్

——
Document Information

Text title : Mudgala Purana Khanda 7 Vighnarajacharitam

File name : mudgalapurANam7.itx

Category : purana, ganesha

Location : doc_purana

Proofread by : Yash Khasbage

Latest update : September 18-19, 2023 Ganeshachaturthi

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 18, 2023

sanskritdocuments.org

ముద్గలపురాణం ఖణ్డః ౭ విఘ్నరాజచరితమ్

॥ ముద్గలపురాణం ఖణ్డః ౭ ॥

॥ అథ శ్రీముద్గలపురాణే నప్తమః ఖణ్డః ప్రారభ్యతే ॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧ పాన ౧)

౭.౧ దితిశోకవర్ణనం నామ ప్రథమోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

శౌనక ఉవాచ ।

వికటస్య చరిత్రం వై శ్రుత్వా సూత మహామతే ।
హర్షితోఽహం విశేషేణ బ్రహ్మభూయప్రకాశకమ్ ॥ ౧ ॥

యత్కించోద్ధణరాజస్య చేష్టితం వ్యాసశిష్యక ।
తదేవ బ్రహ్మసాయుజ్యదాయకం నాఽత్ర సంశయః ॥ ౨ ॥

ధన్యం భాగ్యం మునీన్ద్రాణాం మదీయం యేన తే ద్విజ ।
దర్శనం సాధురూపస్య జాతం యోగప్రదస్య చ ॥ ౩ ॥

యోగవృష్టిమయీం గాథాం చ్యుతాం త్వన్ముఖమేఘతః ।
పీత్వా న యామి తృప్తిం చ సుధాం పీత్వా యథా నరః ॥ ౪ ॥

అధునా కృపయా బ్రూహి విఘ్నరాజస్య చేష్టితమ్ ।
మమాసురవినాశాఖ్యం బ్రహ్మప్రాప్తికరం పరమ్ ॥ ౫ ॥

సూత ఉవాచ ।

ముద్గలస్య ముఖాత్ పుణ్యాం కథాం శ్రుత్వా ప్రజాపతిః ।
వికటస్య పునస్తం చ జగదైవ స హర్షితః ॥ ౬ ॥

దక్ష ఉవాచ ।

ధన్యం మే జన్మ కర్మాది యేన తేఽభూత్సమాగమః ।
వదసే యోగదాం పూర్ణాం కథాం యోగీన్ద్రవన్దిత ॥ ౭ ॥

ఆజ్ఞీరసకులే సాక్షాద్యోగరూపధరః ప్రభో |
 త్వం జాతోఽసి న సన్దేహః కులతారక ఏవ చ || ౮ ||
 అధునా వద మాహాత్యం విఘ్నరాజస్య సర్వదమ్ |
 శ్రుతం వికటమాహాత్యం న తృప్తోఽహం తు ముద్గల || ౯ ||
 కీదృశం బ్రహ్మ తస్యాఽపి కిమర్థం దేహధారకః |
 కిం కర్మా కుత్ర వాసః సన్నిష్ఠతే విఘ్ననాయకః || ౧౦ ||
 కస్య దైత్యస్య హన్తాఽసౌ చరిత్రం వద సర్వపమ్ |
 విఘ్నరాజస్య సర్వం తు విచారేణ మహాత్యనః || ౧౧ ||
 ముద్గల ఉవాచ |
 దక్ష త్వం యోగివన్ద్యశ్చ భవిష్యసి న సంశయః |
 కథాం శ్రుత్వా గణేశస్య ప్రీతిః సంవర్ధతే యతః || ౧౨ ||
 సమాసేన ప్రవక్ష్యామి విఘ్నరాజస్య సౌఖ్యదమ్ |
 చరిత్రం శృణు భావేన సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ || ౧౩ ||
 ఆత్ర తే కథయిష్యామి పురాతనభవం పరమ్ |
 ఇతిహాసం కశ్యపస్య దిత్యాః సంవాదసంయుతమ్ || ౧౪ ||
 మహాసురోఽదితేః పుత్రౌ హిరణ్యకశిపుర్మహాన్ |
 హిరణ్యాక్షో హతో పూర్వం విష్ణునా మాయయా పరో || ౧౫ ||
 తతోఽతిశోకసంయుక్తా దితిః కశ్యపమాయయౌ |
 నేవాయాం నిరతా తస్య నిత్యం భక్తిపరాయణౌ || ౧౬ ||
 ఏవం బహౌ గతే కాలే కాశ్యపస్తోషమాయయౌ |
 తామువాచ వరం బ్రూహి తతస్తం సా జగాద హ || ౧౭ ||
 దితిరువాచ |
 మమ పుత్రౌ హతౌ తేన విష్ణునా మఘవార్ధతః |
 అత ఇన్ద్రఘ్నపుత్రం మే దేహి తుష్టోఽసి కశ్యప || ౧౮ ||
 తస్యాస్తద్వచనం శ్రుత్వా శోకయుక్తో బభూవ హ |
 ఆహో సాధుచరిత్రాఽపి స్త్రీ విశ్వాస్యా న కేనచిత్ || ౧౯ ||
 అధునా కిం కరిష్యామి ధర్మపాలకముత్తమమ్ |
 సాధుం గుణయుతం పుత్రమిన్ద్రం రక్షామి వై కథమ్ || ౨౦ ||

అతో విఘ్నేశ్వరం స్మృత్వా తాం జగాద ప్రజాపతిః ।
 వ్రతం కురు ప్రయత్నేన వర్షమాత్రం మహాఖలే ॥ ౨౧॥

తదా తే భవితా పుత్రో హస్తేన్ద్రస్య న సంశయః ।
 ఛిద్రం మా కురు భావేన వ్రతే విఘ్నయుతాఽపి చేత్ ॥ ౨౨॥

ఏవముక్త్వా గణేశం స ధ్యాత్వా రేమే తయా సహ ।
 తస్యాం వీర్యం సమాధాయ వ్రతం దదౌ సుపుత్రదమ్ ॥ ౨౩॥

ప్రణమ్య స్వగృహం సా తమాయయౌ హర్షసంయుతా ।
 వ్రతం చకార యత్నేన నియమస్థా ప్రజాపతే ॥ ౨౪॥

తత ఇన్ద్రేణ వృత్తాన్తో జ్ఞాతో నారదవాక్యతః ।
 గణేశం మనసి ధ్యాత్వా నిఃశ్వాసం స ముమోచ హ ॥ ౨౫॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧ పాన ౨)

తతస్తస్య హృదిస్థో వై విఘ్నరాజో మతిం దదౌ ।
 ఇన్ద్రస్తామాయయౌ దేవీం మాతరం సేవనోత్సుకః ॥ ౨౬॥

దితిం సిషేవే నిత్యం స వ్రతయుక్తాం ప్రణమ్య హ ।
 ఛిద్రదర్శీ ప్రజానాథ భక్తియుక్తః ప్రతాపవాన్ ॥ ౨౭॥

నవమాసా గతాస్తత్ర తథాపి ఛిద్రకం పరమ్ ।
 కిఞ్చిన్న దదృశే సోఽపి విహ్వలోఽభూత్ సురేశ్వరః ॥ ౨౮॥

విఘ్నరాజం హృది ధ్యాత్వా చిన్తాయుక్తః సురాధిపః ।
 తాం సిషేవే యుతో భక్త్యా సదా తన్మయచేతసా ॥ ౨౯॥

దశభిర్దివసైర్నూనం వర్షం తత్ర గతం కిల ।
 తతోఽతితాపసంయుక్తః కిం భవిష్యతి విహ్వలః ॥ ౩౦॥

తతో విఘ్నకరో విఘ్నం చకార పరమాద్భుతమ్ ।
 స్వయం సా మోహితా దేవీ బ్రాన్తా జాతా సహర్షతః ॥ ౩౧॥

విచారమకరోచ్ఛిత్రే వ్రతే సంవత్సరో గతః ।
 కిఞ్చిన్నూనా చ మే వాఙ్ఘా సిద్ధా జాతా న సంశయః ॥ ౩౨॥

హిత్యా త్రిలోకగం రాజ్యం సుత ఐన్ద్రం కరిష్యతి ।
 మమోదరాత్ సముత్పన్నః కృతకృత్యాఽస్మి సామ్ప్రతమ్ ॥ ౩౩॥

తతోఽతినిద్రయా దేవీ పీడితా మస్తకం ముదా ।

జానుమధ్యే సమాకృత్య సుషాప మోహసంయుతా || ౩౪ ||

దివసే నిద్రయా తస్యా వ్రతం భగ్నం బభూవ హ |

జానుమధ్యే శిరస్తేన ద్వే ఛిద్రే సమ్భభూవతుః || ౩౫ ||

ఇన్ద్రస్తాం తాదృశీం దృష్ట్వా హర్షితోఽభూద్గజాననమ్ |

స్మృత్వా వజ్రం సమాగృహ్యోదరం వివేశ మాయయా || ౩౬ ||

తత్ర తేజోయుతం గర్భం దదర్శ దేవనాయకః |

చకార తస్య వజ్రేణ సప్త ఖణ్డాని వైరతః || ౩౭ ||

తపసోగ్రేణ దిత్యాః స న మమార తథాప్యహో |

రురోద సప్తదేహస్థో గర్భస్తేజస్వినాం వరః || ౩౮ ||

దృష్ట్వా విస్మితచిత్తః స స్మృత్వా విఘ్నేశ్వరం పునః |

ఏకైకం సప్తధా కృత్వా సంస్థితో వజ్రధారయా || ౩౯ ||

తథాపి న మమారాఽసౌ గర్భః పరమపావనః |

తావద్దేహధరో భూత్వా రురోద భయవిహ్వలః || ౪౦ ||

జగాద మఘవన్తం స గర్భో హంసి సురేశ్వర |

కిమర్థం భ్రాతరస్తే వై వయం సర్వే న సంశయః || ౪౧ ||

తేషాం తద్వచనం శ్రుత్వా పునరిన్ద్ర ఉవాచ తాన్ |

వైరభావం పరిత్యజ్య భవిష్యథ దివౌకసః || ౪౨ ||

తథేతి త్రైః కృతం తత్ర బహిరిన్ద్రః సమాయయౌ |

తతో దితిః ప్రజానాథ జజాగార శుశోచ హ || ౪౩ ||

ఏతస్మిన్నన్తరే తత్ర పుత్రాన్ సా సుషువే పరాన్ |

ఏకోనపఞ్చాశత్యాంస్తు వీక్ష్య చేన్ద్రమువాచ సా || ౪౪ ||

దితిరువాచ |

ఇన్ద్ర కిం బహవః పుత్రా ఏకః సఙ్కల్పితోఽభవత్ |

వద సత్యం మహాభాగ చేజ్ఞానాసి సురేశ్వర || ౪౫ ||

ఇన్ద్ర ఉవాచ |

మయా జ్ఞాతం త్వదీయం యచ్ఛ్రేష్ఠితం మేఽత్ర నాశకమ్ |

మాతస్తదర్థమాయాతః నేవార్థం తే న సంశయః || ౪౬ ||

ఛిద్రం దృష్టం వ్రతే మాతస్తత ఏతత్ కృతం మయా |

వజ్రేణ జఠరే గత్వా గర్భం చిత్వా బహిర్గతః ॥ ౪౭॥

తపోబలైవైవ నవ న మృతాస్తే సుతా ఇమే ।

స్వయం ప్రాణధరా జాతా వాయవశ్చ భవన్తు హి ॥ ౪౮॥

తాన్ గృహ్య మఘవా స్వర్గం జగామ న శశాప సా ।

సత్యభాషణసంయుక్తమిన్ద్రం తుష్టా బభూవ హ ॥ ౪౯॥

కదా దైత్యాన్ సమాలోక్య దీనాన్ శోకపరాయణా ।

(Page ఖం. ౭ అ. ౨ పాన ౩)

పునః కశ్యపమాగత్య ప్రణనామ పతివ్రతా ॥ ౫౦॥

జగాద తం సుదుఃఖేన యుక్తా ప్రజాపతిం వచః ।

విసయేన సమాయుక్తా స్వార్థమోహయుతా పరా ॥ ౫౧॥

॥ ఓం తత్సదీతి శ్రీమదావ్యై పురాణోపనిషది శ్రీమన్మౌద్గలే మహాపురాణే

సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే దితిశోకవర్ణనం నామ ప్రథమోఽధ్యాయః ॥ ౭.౧

౭.౨ శివపార్వతీసమాగమో నామ ద్వితీయోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

దితిరువాచ ।

స్వామిన్ పుత్రౌ మృతావాదౌ పునస్త్యద్వరదానతః ।

పుత్రో జాతో మహేన్ద్రస్య మిత్రం నానాస్వరూపధృక్ ॥ ౧॥

దైత్యా దుఃఖయుతా నాథ తదర్థం కిం కరోమ్యహమ్ ।

నిష్ఫలో మే సమారమ్భా భవతి స్మ నిరన్తరమ్ ॥ ౨॥

మూర్ధని త్వయి మే నాథ సమర్థే దుఃఖమీదృశమ్ ।

మయా ప్రాప్తం విశేషేణ కిం కరోమి వదస్వ మామ్ ॥ ౩॥

పుత్రపౌత్రాదిసంయుక్తః సంసారః పరికీర్తితః ।

స ఏవ త్వయి సంస్థే మే నిష్ఫలః ప్రబభూవ హ ॥ ౪॥

ముద్గల ఉవాచ ।

తస్యాస్తద్వచనం శ్రుత్వా ఖిన్నాయాస్తాం ప్రజాపతిః ।

జగాద స్మయమానః స యోగీన్ద్రః పరమార్థవిత్ ॥ ౫॥

కశ్యప ఉవాచ ।

మా ఖేదం కురు కల్యాణీ కర్మణాం గతిరీదృశీ ।

సంసారో దుఃఖమోహాదియుక్తః శాస్త్రే నిగద్యతే ॥ ౬ ॥

దైత్యాః పాపసమాచారా దేవాః పుణ్యతమా మతాః ।

పాపినాం న సుఖం దేవి శాశ్వతం వేదవాదతః ॥ ౭ ॥

కథితం వేదవాదేషు వచనం సత్యమేవ తత్ ।

భవిష్యతి న సద్దేహో మమతాం తత్ర మా కురు ॥ ౮ ॥

పుత్రా జాతాః ప్రియే తే యే తేషాం పుత్రాదయః స్మృతాః ।

ఏవం పరమ్పరా జాతా భవిష్యతి నిరన్తరమ్ ॥ ౯ ॥

న వంశచ్ఛేదితా తే తు భవిష్యతి కదాచన ।

దైత్యా మృత్యుయుతాః ప్రోక్తాః కిమర్థం శ్రామ్యసే వృథా ॥ ౧౦ ॥

కశ్యపస్య వచః శ్రుత్వా దితిస్తం పునరబ్రవీత్ ।

శోకసన్తప్తగాత్రా సా పతిం తేజస్వినాం వరమ్ ॥ ౧౧ ॥

దితిరువాచ ।

సృష్టికర్తా స్వయం సాక్షాత్త్వం సమర్థో న సంశయః ।

అకర్తే కర్తుమీశశ్చాన్యథా కర్తుమపి ప్రభో ॥ ౧౨ ॥

మమతాం సర్వభావేషు త్యక్త్వా త్వం యోగిసత్తమ ।

సంస్థితోఽసి యథా వేదవాదం జ్ఞాత్వా మహామతే ॥ ౧౩ ॥

అహం మోహసమాయుక్తా సదా తాపత్రయాన్వితా ।

దహామి మమతాత్యాగమార్గం మే బ్రూహి మానద ॥ ౧౪ ॥

యేన శాన్తిం సమాలభ్య స్థాస్యామి దాహవర్జితా ।

తత్సుఖేనైవ భవతు భావి యత్తాదృశీం కురు ॥ ౧౫ ॥

తస్యాస్తద్వచనం శ్రుత్వా కశ్యపో దయయా యుతః ।

శాన్తిమార్గార్థమేవం తాం జగాద హర్షసంయుతః ॥ ౧౬ ॥

కశ్యప ఉవాచ ।

అత్ర తేఽహం వదిష్యామీతిహాసం చ పురాతనమ్ ।

తం జ్ఞాత్వా శాన్తియుక్తా త్వం భజిష్యసి గజాననమ్ ॥ ౧౭ ॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౨ పాన ౪)

హిమాచలనుతా జాతా పార్వతీ భగినీ చ తే ।

తపసాఽఽరాధితా తేన మహామాయా పరాత్పరా || ౧౮ ||

హిమాచలం సమాశ్రిత్య శివో ధ్యానపరాయణః |

తతాప తప ఉగ్రం స గణేశం చిన్త్య సర్వదా || ౧౯ ||

అత్రాగత్య మహేశానం పార్వతీ సేవనోత్సుకా |

పతిం జ్ఞాత్వా విశేషేణ సిషేవే యత్పనంయుతా || ౨౦ ||

మహాదేవో విదిత్వా తాం మనసి క్రోధమాదధే |

మాముల్లఙ్ఘ్య గతా దక్షాధ్వరే చేయం విశేషతః || ౨౧ ||

స్వాజ్ఞాహినా న యోగ్యా వై పత్నీ వేదే ప్రకీర్తితమ్ |

అతః పత్నీవిహినః సన్ భజేఽహం విఘ్నపం సదా || ౨౨ ||

ఏవం మనసి సన్ధార్య న తాం మేనే మహేశ్వరః |

సమాగతాం తయా సోఽపి భాషణం న చకార హ || ౨౩ ||

తతోఽతిభేదసంయుక్తా పార్వతీ తం మహేశ్వరమ్ |

సిషేవే భక్తిసంయుక్తా నియమస్థా సురూపిణీ || ౨౪ ||

హావభావసమాయుక్తాం నిత్యం సేవాపరాయణామ్ |

జగము పర్వతాద్వీక్ష్య పతిభావకరీం శివః || ౨౫ ||

గతం సదాశివం వీక్ష్య పార్వతీ శోకసంయుతా |

దేహత్యాగే సమారభా సస్మార ద్విరదాననమ్ || ౨౬ ||

తస్య స్మరణమాత్రేణ స్ఫూర్తిర్జ్ఞాతా పరా హృది |

విచారమకరోచ్ఛిత్తే శివా దుఃఖసమన్వితా || ౨౭ ||

మాం త్యక్త్వా శఙ్కరో దేవో గతో మానసమన్వితః |

న వృణోతి కదాచిత్ స నిశ్చితం శఙ్కరేణ తత్ || ౨౮ ||

వేదే సఙ్కఠితం వాక్యం తపసా దుర్లభం కదా |

కిఞ్చిద్భవేన్న తం దేవం తపసాఽఽరాధయామ్యహమ్ || ౨౯ ||

ఏవం నిశ్చిత్య సా దేవీ తతాప తప ఉత్తమమ్ |

ధ్యాత్వా సదాశివం నిత్యం వనస్థా సఖిసంయుతా || ౩౦ ||

పఞ్చాక్షరవిధానేన తోషయామాస శఙ్కరమ్ |

లిఙ్గపూజాపరా దేవీ నానాతపఃపరాయణా || ౩౧ ||

ఏవం బహౌ గతే కాలే న తుతోష సదాశివః ।
 క్రోధయుక్తః స్వభావేన న తాం మేనే కదాచన ॥ ౩౨॥
 తతో విఘ్నేశ్వరం దేవీ మస్త్రేణైకాక్షరేణ చ ।
 తోషయామాస తం ధ్యాత్వా నిత్యం పూజాపరాయణా ॥ ౩౩॥
 త్యక్త్వా సదాశివం దేవీ గణేశభజనే రతా ।
 తతః స్వల్పేన కాలేన శివబుద్ధిశ్చచాల హా ॥ ౩౪॥
 శ్రావణే శుక్లపక్షే సా చతుర్థ్యాం మృన్మయం పరమ్ ।
 కృత్వా గణేశ్వరం నిత్యం పూజయామాస భక్తితః ॥ ౩౫॥
 వాయుమాత్రాశనా దేవీ తాం మూర్తిం భావసంయుతా ।
 పూజ్య ధ్యానపరా భూత్వా జజాప మస్త్రముత్తమమ్ ॥ ౩౬॥
 పురశ్చరణమార్గేణ మస్త్రం జజాప నిత్యదా ।
 తతస్తాం శక్కరో దేవో మనసా సజ్జతోఽభవత్ ॥ ౩౭॥
 శివశ్చింతాం చకారైవం దేవీ తపసి సంస్థితా ।
 అధునా తాం గమిష్యామి మదర్థం నియమాన్వితామ్ ॥ ౩౮॥
 దేహభృదపరాధైశ్చ సంయుక్తో జాయతే కదా ।
 అతః క్షమాపనం కృత్వా వరిష్యామి న సంశయః ॥ ౩౯॥
 ఏవం విచార్య దేవేశస్తాం యయా పార్యతీపతిః ।
 దృష్ట్వా శ్రమయుతాం దేవీం విస్మితో మోహితోఽభవత్ ॥ ౪౦॥
 బ్రహ్మచారిస్వరూపేణ నిష్ఠయామాస శక్కరమ్ ।
 సా తం క్రోధయుతా భర్త్యు నిర్యయా వనగాచరత్ ॥ ౪౧॥
 తతోఽతితోషసంయుక్తః శక్కరో రూపమాదధే ।
 స్వకీయం తద్విలోక్యైవ ననామ జగదమిభౌకా ॥ ౪౨॥
 తుష్టావ తం మహాదేవం తతః స వరదోఽభవత్ ।
 (Page ఖం. ౭ అ. ౩ పాన ౫)
 జగాద మోహసంయుక్తః పార్యతీమీశ్వరేశ్వరః ॥ ౪౩॥
 శివ ఉవాచ ।
 వరం వృణు మహాభాగే తపసా విజితస్త్వయా ।
 దాస్యామి నాత్ర సన్దేహస్త్వదధీనోఽహమాదరాత్ ॥ ౪౪॥

త్వదాజ్ఞావశగో భూత్వా స్థాస్యామి నిత్యమజ్ఞానా |
భార్యా మే భవ కల్యాణీ పతిస్తైఽహం పురాతనః || ౪౫||

పార్వత్యువాచ |
యది ప్రసన్నభావేన వరం దాస్యసి శక్కుర |
తదా మే పితరం గత్వా భార్యార్థం యాచయస్వ మామ్ || ౪౬||

పతివ్రతాత్మకం ధర్మం దేహి మే విఘ్నహీనకమ్ |
తేన తుష్టా మహాదేవ త్వయి నిత్యం పరాయణా || ౪౭||

శివ ఉవాచ |
త్వయోక్తం సఫలం సర్వం భవిష్యతి న సంశయః |
పితరం యాచయిత్వా తే త్వాం వరిష్యామి నిశ్చితమ్ || ౪౮||

అహో తపో హ్యాహో ధైర్యమతస్తే దేహజో మలః |
సర్వపూజ్యో మహాదేవి భవిష్యతి న సంశయః || ౪౯||

కశ్యప ఉవాచ |
తస్మిన్ దినే తృతీయా తు భాద్రీ శుక్లా బభూవ హ |
శివేన సంయుతా దేవీ గణేశానం పుపూజ హ || ౫౦||

తతశ్చతుర్థికాయాం సా హోమం చకార హర్షితా |
పంచమ్యాం బ్రాహ్మణైః సార్థం పారణం జగదమ్బికా || ౫౧||

మహోత్సవయుతా దేవీ మూర్తిం తాం గృహ్య హర్షితా |
జలే చిక్షేప విఘ్నేశం ప్రార్థయామాస యత్నతః || ౫౨||

తతః శివో జగామైవ స్వస్థానం హర్షసంయుతః |
గత్వా ప్రణమ్య పితరం పార్వతీ సంస్థితాఽభవత్ || ౫౩||

|| ౬౦ తత్పదితి శ్రీమదాన్వేయే పురాణోపనిషది శ్రీమన్మౌద్గలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే శివపార్వతీసమాగమో నామ ద్వితీయోఽధ్యాయః || ౭. ౨

౭.3 మమాసురవరప్రదానం నామ తృతీయోఽధ్యాయః

|| శ్రీగణేశాయ నమః ||

కశ్యప ఉవాచ |
గణేశవ్రతపుణ్యేన మోహితః శక్కురః సదా |

తస్మనా అభవద్దేవో విప్రవేషధరో బభౌ ॥ ౧॥

హిమాచలం సమాగమ్య స్మృత్వా విఘ్నేశ్వరం శివః ।
నానాకలాం ప్రదర్శ్యైవ మోహయామాస తం క్షణాత్ ॥ ౨॥

హిమాచలో జగాదైవ వరం వృణు యమిచ్ఛసి ।
దాస్యామి మదధీనం చేన్నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ ౩॥

ద్విజ ఉవాచ ।
ఉమాం దేహి నగాధీశ నాన్యం యాచే వరం పరమ్ ।
తతః స ఖేదసంయుక్తస్తూష్ణిమేవాభవద్ధిరిః ॥ ౪॥

తం చాతిశోకసంయుక్తం దృష్ట్వోవాచ జగన్మయా ।
ఉమా తం దేహి మాం తాత శివోఽయం నాత్ర సంశయః ॥ ౫॥

తతః స హర్షితోఽత్యంతం దదౌ తస్మై సుతాం ప్రియే ।
శివః స్వస్థానమాగమ్య దేవైః సమ్మానితోఽభవత్ ॥ ౬॥

లగ్నం శుభం సమాలోక్య పూజయిత్వా గజాననమ్ ।
దేవాదిభిః సమాయుక్తః పర్వతేశం యయా శివః ॥ ౭॥

హిమాచలః ప్రసన్నాత్మా వివాహమకరోత్తతః ।
శివయోర్భక్తిసంయుక్తో బ్రాహ్మణైర్వేదపారగైః ॥ ౮॥

శివాం గృహ్య మహేశానః కైలాసమగమత్ స్వయమ్ ।
తయా రేమే మహాయోగీ తతః స్కన్ధో బభూవ హ ॥ ౯॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౩ పాన ౬)

గణేశానం సమారాధ్య తారకం దైత్యనాయకమ్ ।
జఘాన సుఖసంయుక్తం చకార సచరాచరమ్ ॥ ౧౦॥

శివః శక్త్యా సమాయుక్తో మోహితో మాయయా భృశమ్ ।
తదధీనస్వభావేనాఽతిష్ఠన్నిత్యం మహాసతీ ॥ ౧౧॥

కదాచిత్ పార్వతీ దేవీ సఖీభిః సంవృతా స్థితా ।
మనసా ధారయామాస ధన్యాఽహం సర్వభావతః ॥ ౧౨॥

శివం త్యక్త్వా దక్షగృహే గతాఽహం మానసంయుతా ।
దేహం త్యక్త్వా పునర్జాతా హిమాచలగృహే సుతా ॥ ౧౩॥

దేవేశో మాం తతస్త్వక్త్వా శక్జురః పర్వతాన్తరే ।

గతః స్వయం స యాచిత్యాఽవృణోన్ మాం పితరం ప్రభుః ॥ ౧౪ ॥

కిం త్యక్త్యా మాం గతః శమ్భుః కిం పునర్యాచితా హ్యుత |
అధునా మదధీనః స వర్తతే నాత్ర సంశయః ॥ ౧౫ ॥

మదీయా మమతా సర్వా పూర్ణా జాతా విశేషతః |
మానినీనాం రహస్యం తు మయా సంరక్షితం భవేత్ ॥ ౧౬ ॥

ఏవం మనసి హర్షేణ ధన్యాత్మానం నగాత్మజా |
మేనే నిత్యం తతః సర్వాః సఖ్యస్తాం వచనం జగుః ॥ ౧౭ ॥

సఖ్య ఊచుః |
ధన్యా త్వం మానినీమధ్యే మానో జిత్వా తు శక్కురమ్ |
తపసా రక్షితో దేవి త్వదధీనః శివోఽభవత్ ॥ ౧౮ ॥

తచ్చుత్వా జగదమ్భా సాఽతీవ మానయుతాఽభవత్ |
హాస్యం చకార తత్రైవ చిత్రం దేవి బభూవ హ ॥ ౧౯ ॥

తస్యా హాస్యాత్ సముత్పన్నః పురుషః కామసన్నిభః |
మమనామా మహాభాగో మహాన్ పర్వతసన్నిభః ॥ ౨౦ ॥

సా దృష్ట్వా విస్మితా దేవీ సఖీభిస్తమువాచ హ |
కస్తస్వం కస్మాదిహాయాతః కస్య కిం చ చిక్రీర్షసి ॥ ౨౧ ॥

పురుష ఉవాచ |
తవ హాస్యాత్ సముత్పన్నం పుత్రం మాం విద్ధి మానదే |
ఆజ్ఞాం కురు కరిష్యామి త్వదీయాం సర్వభావతః ॥ ౨౨ ॥

పార్వత్యువాచ |
మయా మానః కృతః పూర్ణః తస్మాత్ త్వం నిర్గతః స్వయమ్ |
మమనామా భవస్వాద్య పుత్ర మానపరాయణః ॥ ౨౩ ॥

గణేశం భజ భక్త్యా త్వం స తే సర్వం ప్రదాస్యతి |
తేన సర్వత్ర విశ్వస్మిన్ విఖ్యాతః ప్రభవిష్యసి ॥ ౨౪ ॥

తతస్తస్మై మహాదేవీ దదౌ మన్తం షడక్షరమ్ |
గణేశస్య ప్రహర్షేణ విధియుక్తం సుతాయ సా ॥ ౨౫ ॥

స తాం ప్రణమ్య దేవేశిం తపసే వనమాయయా |
తత్రాఽఽజగామ దైత్యేశః శమ్పరః కాలచోదితః ॥ ౨౬ ॥

పప్రచ్ఛ పార్వతీపుత్రస్తం దృష్ట్వా కో భవానితి ।

కిమర్థమిహ సంయాతో వద మే కారణం మహత్ ॥ ౨౭॥

శమ్భర ఉవాచ ।

విద్యాం దాతుం మహాభాగ సమాయాతోఽహమాదరాత్ ।

సమర్థస్త్వం తయా నిత్యం భవిష్యసి న సంశయః ॥ ౨౮॥

ఏవముక్త్వా మహాదైత్యో విద్యాం నానావిధాం దదౌ ।

ఆసురీం తాం మమో నామ సాధయామాస యత్నతః ॥ ౨౯॥

సాధయిత్వా స్వయం విద్యాం కామరూపో బభూవ హ ।

నానాసామర్థ్యసంయుక్తస్తతో వై హర్షితోఽభవత్ ॥ ౩౦॥

శమ్భరం ప్రణీపత్స్యైవ జగాద వచనం హితమ్ ।

భక్తియుక్తస్వభావేన కృతాఙ్గులిరుదారధీః ॥ ౩౧॥

మమాసుర ఉవాచ ।

త్వయా కృతం మహాభాగ మహత్ కార్యం మదీయకమ్ ।

అధునా శిష్యభూతం తే శాధి మాం కిం కరోమ్యహమ్ ॥ ౩౨॥

శమ్భర ఉవాచ ।

గణేశం శక్తిదత్తేన మస్త్రేణారాధ్య మానద ।

బ్రహ్మాణ్డరాజ్యముగ్రం తం యాచయస్వ మహాప్రభుమ్ ॥ ౩౩॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౩ పాన ౭)

తత్త్వైశ్చ తత్త్వసమ్భూతైర్న మే మృత్యుర్భవేత్ ప్రభో ।

యాచస్వ సర్వభావేన నాన్యం కఙ్చిద్వరం పరమ్ ॥ ౩౪॥

వరాన్ లభ్యా మహాభాగ మధ్గేహే సఙ్గతో భవ ।

పశ్చాత్ కిఙ్చిత్ కురుష్వ త్వమితి యాచేఽహమాదరాత్ ॥ ౩౫॥

తథేతి శమ్భరం సోఽపి మమనామా జగాద హ ।

శమ్భరః స్వగృహం గత్వా హర్షయుక్తో బభూవ హ ॥ ౩౬॥

మమస్తత్ర సమాసీనస్తపస్తేపే సుదారుణమ్ ।

వాయుమాత్రాశనో దేవి ధ్యాత్వా హృది గజాననమ్ ॥ ౩౭॥

దివ్యవర్షనహస్త్రైః ప్రసన్నో గణనాయకః ।

ప్రాణశేషం మమం తత్ర యయా దాతుం వరాన్ స్వయమ్ ॥ ౩౮॥

ఆగతం గణనాథం స న బుబోధ మహాసురః ।

ధ్యానసంస్థం గణాధీశస్తమువాచ దయాముతః ॥ ౩౯॥

శ్రీగణేశ ఉవాచ ।

వరాన్ బ్రూహి మహాభాగ మమ తే హృది సంస్థితాన్ ।

దాస్యామి తపసా తుష్టో మన్తసేవనతః పరమ్ ॥ ౪౦॥

గణేశవచనం శ్రుత్వా మమ ఉన్మీల్య లోచనే ।

పశ్యన్ విఘ్నేశ్వరం సోఽపి సత్తాయుక్తో బభూవ హా ॥ ౪౧॥

ఉత్థాయ తం నమస్కృత్య పూజయామాస భక్తితః ।

పునః ప్రణమ్య తం స్తోతుం స్తోత్రం సోఽపి సమారభత్ ॥ ౪౨॥

మమాసుర ఉవాచ ।

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।

గణపదప్రదాత్రే తే గణరూపప్రధారిణే ॥ ౪౩॥

విఘ్నానాం పతయే తుభ్యం విఘ్నానాం విఘ్నరూపిణే ।

భక్తానాం విఘ్నహస్తే తే ఇతరేషాం ప్రహారిణే ॥ ౪౪॥

అనాథానాం ప్రణానాథ నాథాయ నాథదాయినే ।

నాథానాం నాథరూపాయానాథాయ తు నమో నమః ॥ ౪౫॥

బ్రహ్మణాం పతయే తుభ్యం బ్రహ్మభ్యో బ్రహ్మదాయినే ।

బ్రహ్మణే బ్రాహ్మణానాం చ పాలకాయ నమో నమః ॥ ౪౬॥

అమేయశక్తయే వైవ శక్తిరూపధరాయ తే ।

శక్తిభ్యః శక్తిదాత్రే తే శక్తిశక్తే నమో నమః ॥ ౪౭॥

పరేశాయ పరేభ్యస్తు పరపదప్రదాయినే ।

పరాయ పరరూపాయ పరాత్పర నమోఽస్తు తే ॥ ౪౮॥

జ్యేష్ఠరాజాయ జ్యేష్ఠేభ్యః పరపదప్రదాయినే ।

జ్యేష్ఠాయ జ్యేష్ఠహీనాయ మాత్రే పిత్రే నమో నమః ॥ ౪౯॥

విఘ్నేశ్వరానస్తవిహారకారీన్ స్వానన్దదాత్రే సకలానుగోష్ఠే ।

సిద్ధిశ్చ బుద్ధిః పతయే పరాత్మన్ హేరమ్భ సర్వత్ర నమో నమస్తే ॥ ౫౦॥

కిం స్తామి యోగప్రదమేకదన్తం యోగస్వరూపం పరమార్థభూతమ్ ।

స్తోతుం న శక్తాః ప్రభవన్తి వేదాః శమ్భ్వాదయో యోగిన ఏవ ధుణ్ణిమ్ ॥ ౫౧॥

ధన్వోఽహం సర్వభావేభ్యో దృష్ట్యా దేవం గజాననమ్ ।
ఆగమ్యం యోగినాం సాక్షాత్ కృతకృత్యోఽహమజ్ఞసా ॥ ౫౨॥

వరదోఽసి గణాధీశ తదా మే తత్త్వభిః కదా ।
న భవేత్తద్భవేభ్యో వై మరణం త్వత్ప్రసాదతః ॥ ౫౩॥

యద్యదిచ్ఛామి తత్తన్ మే సఫలం భవతు ప్రభో ।
ఆరోగ్యాది సమాయుక్తం మాం కురుష్వ గజానన ॥ ౫౪॥

రాజ్యం బ్రహ్మాణ్డగోలస్య దేహి మే వాఙ్చితప్రద ।
సక్త్రామే న సమం తత్ర కిఞ్చిద్భవతు విఘ్నవ ॥ ౫౫॥

సదా విజయసంయుక్తమజేయం శక్కరాదిభిః ।
మాం కురుష్వ గణాధీశామోఘశస్త్రప్రధారిణమ్ ॥ ౫౬॥

శ్రీగణేశ ఉవాచ ।
దుర్లుటం కథితం సర్వం త్వయా దైత్యేన్ద్రనాయక ।
తుష్టస్తథాపి దాస్యామి త్వయోక్తం తే భవిష్యతి ॥ ౫౭॥

స్తోత్రం భవత్కృతం మే చ కామదం కామమిచ్ఛతే ।
భవిష్యతి న సనేహో భుక్తిముక్తిప్రదం తథా ॥ ౫౮॥

ఏవముక్తాంఽతర్థధేఽసౌ గణేశో బ్రహ్మణాం పతిః ।
మమాసురః ప్రసన్నాత్మాఽభవచ్ఛుమ్భరగేహగః ॥ ౫౯॥

॥ ఓం తత్సదితి శ్రీమదాస్త్యే పురాణోపనిషది శ్రీమన్మోద్గలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే మమాసురవరప్రదానం నామ తృతీయోఽధ్యాయః ॥ ౭.౩

౭.౪ శివమమాసురసమాగమో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

కశ్యప ఉవాచ ।
శమ్భరం ప్రణిపత్యాదౌ కథయామాస విస్తరాత్ ।
వృత్తాంతం మమనామాఽసౌ హర్షితం తం చకార హ ॥ ౧॥

మోహిణిం ప్రదదౌ తస్మై స్వపుత్రీం శమ్భరాసురః ।
తయా చ సంస్థితో రేమే ప్రియే తత్ర మమాసురః ॥ ౨॥

తతః స్వల్పే గతే కాలే శమ్భరః శుక్రమాయయౌ ।

తం ప్రణమ్య మహాభాగం వృత్తాంతం ప్రజగాద హ ॥ ౩॥

తతః శుక్రేణ దైత్యేన్ద్రాః ప్రేరితాః సర్వ ఆయయుః ।
స్వయం శమ్భరసంయుక్తో జగామ హ మమాసురమ్ ॥ ౪॥

శుక్రం సమాగతం దృష్ట్వా మమాసురః ప్రతాపవాన్ ।
తం ప్రణమ్య మహాభాగం కృతాఙ్గాలిః పురః స్థితః ॥ ౫॥

పూజయామాస తం విప్రం హర్షయుక్తేన చేతసా ।
ప్రణమ్య చాఽఽఙ్గాయా తస్యాఽఽసనేఽసౌ సంస్థితోఽభవత్ ॥ ౬॥

తతో దైత్యగణాస్తత్ర సమాజగ్ముః ప్రహర్షితాః ।
తాన్ సర్వాన్ మానయామాస యథావిధి మమాసురః ॥ ౭॥

తతః సర్వమతం గృహ్య కావ్యో నీతివిశారదః ।
బ్రాహ్మణైస్తం చాభిషిచ్య దైత్యాధీశం వకార హ ॥ ౮॥

ప్రధానాః పఞ్చ తస్యాపి బభూవుర్పులసంయుతాః ।
ప్రేతః కాలః కలాపశ్చ కాలజిత్ ధర్మహా ప్రియే ॥ ౯॥

దైత్యా దానవభూపాశ్చ రాక్షసాదయ ఆదరాత్ ।
హర్షయుక్తా బభూవుస్తే తతః స్వస్వగృహే గతాః ॥ ౧౦॥

చింతానాశం మమో భూమ్యాం నిర్మమే నగరం పరమ్ ।
సర్వశోభాసమాయుక్తం పరిఖావలయాఙ్కితమ్ ॥ ౧౧॥

తత్ర నానా జనా జగ్ముర్వాసార్థం విషయప్రియాః ।
వర్ణశ్రమయుతాః సర్వే వాసం చక్రుః ప్రహర్షితాః ॥ ౧౨॥

దైత్యాద్యాస్తత్ర సంరేజిర్విశేషేణ నివాసకాః ।
రాజా మమాసురస్తాన్ వై పాలయామాస హర్షితః ॥ ౧౩॥

పుత్రౌ ద్వా సమశీలౌ తు మోహిన్యాం సమ్భభూవతుః ।
మమాసురాన్ మహాతేజో యుక్తౌ దైత్యవివర్ధినౌ ॥ ౧౪॥

ధర్మాధర్మౌ తయోర్నామ చక్రే బ్రాహ్మణాదయః ।
తాభ్యాం మమాసురోఽత్యంతం రేజే తేజోయుతో మహాన్ ॥ ౧౫॥

ఏకదా శ్వశురేణాఽసౌ సమానాయ్య మహామునిమ్ ।
ఉశనసం ప్రణమ్యాఽఽదౌ జగాద వచనం పరమ్ ॥ ౧౬॥

మమాసుర ఉవాచ ।

తవ స్వామిన్ ప్రసాదేన సమర్థోఽహం న సంశయః ।

ప్రజ్ఞేష్యామి విశేషేణ బ్రహ్మాణ్డం లోకసంకృలమ్ ॥ ౧౭॥

ఆజ్ఞాపయ మహాయోగిన్ త్వదాజ్ఞావశవర్తినమ్ ।

(Page ఖం. ౭ అ. ౪ పాన ౯)

దాసం మాం శాధి విప్రేన్ద్ర తవేచ్ఛా కీదృశీ భవేత్ ॥ ౧౮॥

కశ్యప ఉవాచ ।

మమాసురస్య వాక్యం స శ్రుత్వా వేదవిదాం వరః ।

శుక్రస్తం భక్తిసంయుక్తం దృష్టోష్ఠివాచ సురూపిణమ్ ॥ ౧౯॥

శుక్ర ఉవాచ ।

గణేశవరదానేన సమర్థోఽసి మహాసుర ।

గణేశభక్తిసంయుక్తో జయ త్వం విశ్వమజ్ఞసా ॥ ౨౦॥

కదాచిదపి దైత్యేశ ద్వేషం విఘ్నేశ్వరస్య చ ।

మా కురుష్య తదా రాజ్యం కరిష్యసి విశేషతః ॥ ౨౧॥

తథేతి దైత్యముఖ్యస్తం జగాద హర్షసంయుతః ।

తతోఽసురాన్ సమాహూయ వృత్తమాకథయత్పరమ్ ॥ ౨౨॥

తే సర్వే హర్షసంయుక్తాః సాధు సాధ్వబ్రువన్ వచః ।

ద్విజైర్ముహూర్తమాలోక్య నిర్యయౌ చ మమాసురః ॥ ౨౩॥

అపారసేనయా యుక్తశ్శతురశ్శప్రభూతయా ।

నానావాహనగా దైత్యా దైత్యేన్ద్రా రేజరజ్ఞసా ॥ ౨౪॥

సన్నద్ధా వీరముఖ్యాశ్చ సమాజగ్మర్మహాసురమ్ ।

మహాబలా మహావీర్యాః పర్వతోన్మూలనే క్షమాః ॥ ౨౫॥

ప్రధానైర్ముద్ధమార్గజ్ఞైః పుత్రాభ్యాం సంయుతః స్వయమ్ ।

మమాసురో రథే సంఘః శుశుభే తేజసా యుతః ॥ ౨౬॥

పృథీష్ఠం జేతుం మహావీరా జగ్మర్ద్వీపసమన్వితామ్ ।

జిత్వా క్షత్రగణాన్ సర్వాన్ స్వవశే తాంస్తు చక్రరే ॥ ౨౭॥

తతః పాతాలగాః సర్వే శేషం జిత్వా మహాబలమ్ ।

యయుః స్వర్గేషు దైత్యేన్ద్రా ఇన్ద్రం క్రోధసమన్వితాః ॥ ౨౮॥

ఇన్ద్రః సురగణైః సార్ధం యోధుం సముద్యతోఽభవత్ |
 ఐరావతసమారూఢో యయా సక్రౌమమణ్డలమ్ || ౨౯||

దైత్యేన్ద్రా శస్త్రసజ్ఞాత్కైర్మర్దయిత్వా సురేన్ద్రకాన్ |
 మమాసురం యయుః సర్వే ధృత్యేన్ద్రం తే ప్రహర్షితాః || ౩౦||

ఇన్ద్రాసనసమారూఢో మమాసురః ప్రతాపవాన్ |
 శుశుభే దానవేన్ద్రైః స సేవ్యమానః సదారుణైః || ౩౧||

సత్యలోకాగతం వీక్ష్య దూతం సమ్ప్రేష్య దారుణమ్ |
 యోధుం సముద్యతం జ్ఞాత్వా వేధాః పపాల తద్భయాత్ || ౩౨||

విష్ణుం గత్వా విధాతాఽసౌ రక్ష రక్షేతి చాబ్రవీత్ |
 విష్ణుస్తం గృహ్య శమ్భుం వై శరణం ప్రజగామ హ || ౩౩||

జ్ఞాత్వా వృత్తాన్తమేవం స మమాసురః ప్రతాపవాన్ |
 కైలాసమాయయా దైత్యైర్వోధుం మహేశ్వరేణ హ || ౩౪||

శివలోకే సమాయాతో భానుః శక్తిస్తథా భయాత్ |
 విచార్య దేవపాః సర్వే దైత్యేద్రం జగ్మురావృతాః || ౩౫||

మరణే నిశ్చయం కృత్వా శమ్భుముఖ్యాః సురేశ్వరాః |
 మమాసురం తం సన్నధాః ప్రయయుస్తే సులోచనే || ౩౬||

మమాసురస్య సైన్యం తు సన్నద్ధం క్రోధసంయుతమ్ |
 దేవేన్ద్రాన యోధుమాయాతం నానావీరప్రపాలితమ్ || ౩౭||

|| ౬ం తత్సదీతి శ్రీమదాన్వేయే పురాణోపనిషది శ్రీమన్మోధగ్రే మహాపురాణే
 సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే శివమమాసురసమాగమో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః || ౭.౪

౭.౫ మమాసురరాజ్యభోగవర్జనం నామ పంచమోఽధ్యాయః

|| శ్రీగణేశాయ నమః ||

కశ్యప ఉవాచ |
 సమాగతాన్ పురో దేవాన్ దృష్ట్వా క్రోధసమన్వితాః |

దైత్యాః ప్రహరణైరఘ్నుః శస్త్రాస్త్రైర్మర్మభేదిభిః || ౧||

దేవాః క్రోధయుతాస్తద్వజ్ఞఘ్నుస్తాన్ దైత్యపుంగ్గావన్ |

అన్యోన్యం మిలితాః సర్వే ఏకీభూతా యథాఽభవన్ || ౨||

రజస్త్రిమిరభావేన స్వపరజ్ఞానవర్జితాః ।
 పురోగాఙ్గాఘ్నిరే సర్వే స్వాన్ పరానపి దుర్మదాః ॥ ౩ ॥
 దినైకం దారుణం యుద్ధం బభూవే వీరమోహనమ్ ।
 తతః శోణితజా ఘోరా నదీ తత్ర ప్రసుస్తువే ॥ ౪ ॥
 తతో రజోఽభవచ్ఛాన్తం ప్రకాశసంయుతాః పునః ।
 దైత్యా దేవా వివేకేన యుయుధుర్జాతసమ్భ్రమాః ॥ ౫ ॥
 తతో దైత్యబలైర్భగ్నం దేవసైన్యం సుదారుణమ్ ।
 పపాల దైత్యసజ్జైస్తద్ధతం హర్షసమన్వితైః ॥ ౬ ॥
 తతో భైరవముఖ్యాశ్చ విష్వక్సేనాదయో యయుః ।
 ఆదిత్యాః కాలిముఖ్యాశ్చ శక్తయః క్రోధసంయుతాః ॥ ౭ ॥
 తైః సమన్తాన్ మహాస్తైస్తద్బలం సమ్మర్దితం పరమ్ ।
 దైత్యానాం భయసంయుక్తం పపాల చ దిశో దశ ॥ ౮ ॥
 తతః క్రోధసమాయుక్తాః ప్రధానా మమకస్య తే ।
 జగ్ముః ప్రహరణైర్వీక్ష్య శస్త్రైర్జఘ్నుః సురేంద్రకాన్ ॥ ౯ ॥
 దైత్యవైర్భైరవాద్యాశ్చ యుయుధుర్జాతసమ్భ్రమాః ।
 యుద్ధం తత్రాఽభవద్ధోరం దినైకం జయమిచ్ఛతామ్ ॥ ౧౦ ॥
 తతో దైత్యేన్ద్రముఖ్యాస్తే పతితా మూర్చ్ఛయా యుతాః ।
 పపాలాసురసైన్యం తదభయయుక్తం దిశో దశ ॥ ౧౧ ॥
 జ్ఞాత్వా మమాసురస్యైవ పుత్రౌ ద్వౌ సముపస్థితౌ ।
 ప్రణమ్య పితరం తౌ తు యోధుం జగ్ముతురాదరాత్ ॥ ౧౨ ॥
 తతః కావ్యేన దైత్యేన్ద్రా జీవితాః పునరుత్థితాః ।
 యుయుధుస్తే మహావీరా దేవైః పరమదారుణాః ॥ ౧౩ ॥
 దైత్యైర్ధర్మశ్చ సజ్కుర్ధోఽధర్మః శస్త్రాస్త్రవర్షణౌ ।
 బభూవతుశ్చ దేవేన్ద్రాన్ మూర్చ్ఛితాంశ్చక్రతుర్మృధే ॥ ౧౪ ॥
 న కోఽపి దేవసైన్యస్థస్తయోరస్త్రబలం పరమ్ ।
 అసహత్తతతో దేవాః ప్రపేలుర్భయసంయుతాః ॥ ౧౫ ॥
 తతః శివః స్వయం క్రుద్ధో వృషారూఢః సమాయయా ।

అను తం జగదమ్బా సా భానుర్విష్ణుర్వయో పురః ॥ ౧౬ ॥

తేషాం యుద్ధం మహాఘోరం బభూవే రోమహర్షణమ్ ।

న వక్తుం శక్యతే దేవి బ్రహ్మాణ్ణభయకారకమ్ ॥ ౧౭ ॥

అధర్మో విష్ణునా సార్థం ధర్మః శక్కిరమాయయా ।

కాలజిద్భానునా సార్థం ప్రేతః శక్త్యా మహాబలః ॥ ౧౮ ॥

కపాలః కాలరుద్రేణ కాల్యా ధర్మఘ్న ఏవ చ ।

నియతం యుయుధుః సర్వే శస్త్రాస్త్రైర్మర్మభేదిభిః ॥ ౧౯ ॥

దీనైకం దారుణం యుద్ధం బభూవే దేవరక్షసామ్ ।

తతః కాల్యా హతః పాపీ ధర్మఘ్నశ్చ మృతోఽభవత్ ॥ ౨౦ ॥

కపాలః కాలరుద్రేణ త్రిశూలేన ప్రమూర్చ్ఛితః ।

ప్రేతః శక్త్యా హతస్తత్ర మమార ఖడ్గఘాతతః ॥ ౨౧ ॥

త్రిశూలేన హతో ధర్మః శివేనామూర్చ్ఛితోఽభవత్ ।

చక్రేణ విష్ణునా తద్వదధర్మో మూర్చ్ఛితః కృతః ॥ ౨౨ ॥

చక్రత్రిశూలకాద్యైశ్చ శస్త్రాస్త్రైర్మైత్యసైన్యకమ్ ।

హతం సర్వత్ర దేవేశ్చైర్వాహాకారరవాకులమ్ ॥ ౨౩ ॥

శోణితోఘా మహానద్యస్తత్ర జాతా భయానకాః ।

ఛిన్నభిన్నాశ్చ దైత్యాద్యాః పపలుః సర్వతోదిశమ్ ॥ ౨౪ ॥

తత్రాఽపి శస్త్రవేగేన మృతాః కేఽపి సులోచనే ।

తతో మమాసురః క్రుద్ధః సఙ్గ్రామాయ యయౌ స్వయమ్ ॥ ౨౫ ॥

పురః స్థితం శివం వీక్ష్య జగద క్రోధసంయుతః ।

(Page ఖం. ౭ అ. ౫ పాన ౧౧)

సర్వసంహారకం సోఽపి మహాబలపరాక్రమః ॥ ౨౬ ॥

మమాసుర ఉవాచ ।

తిష్ఠ తిష్ఠ మహాదేవ పశ్య మే పౌరుషం పరమ్ ।

దృష్టం త్వదీయం సామర్థ్యం సర్వదేవాతిగం మయా ॥ ౨౭ ॥

ఏవముక్త్యా మహాదేవం ధనుః సజ్జమథాఽకరోత్ ।

నిష్కాశ్య సుదృఢం బాణం ముమోచ దైత్యనాయకః ॥ ౨౮ ॥

తావత్ త్రిశూలకం శమ్భుశ్చిక్షేప నాశకారకమ్ ।
 మమాసురం సమాసాద్య నిష్ఫలం తద్బభూవ హ ॥ ౨౯॥
 బాణేన స హతః శమ్భుః పపాత ధరణీతలే ।
 మూర్చ్ఛయా వీడితోఽత్యంతం సహసా దైత్యపాలిని ॥ ౩౦॥
 తతో మమాసురః క్రుద్ధో బాణేనైకేన వక్షసి ।
 వివ్యాధ మాధవం దేవం మూర్చ్ఛితం తం చకార హ ॥ ౩౧॥
 శక్తిః సూర్యస్తతః క్రుద్ధౌ బాణాన్ చిక్షిపతుః పరాన్ ।
 తే సర్వే నిష్ఫలా బాణాః పేతుః పరమదారుణాః ॥ ౩౨॥
 తతో మమాసురః సూర్యం శక్తిం వివ్యాధ వక్షసి ।
 ఏకైకేన స బాణేన పతితౌ ధరణీతలే ॥ ౩౩॥
 బాణవృష్టిం మహోగ్రాం స చక్రే క్రోధసమన్వితః ।
 తయా దేవేన్ద్రముఖ్యాశ్చ దేవాః సమృద్ధితా మృధే ॥ ౩౪॥
 తతో దేవాన్ మృతాన్ వీక్ష్య కాంశ్చిద్భయసమన్వితాన్ ।
 పలతో దైత్యరాజః స హర్షితోఽభూన్ మహామతే ॥ ౩౫॥
 దేవాన్ శమ్భుముఖాన్ గృహ్య యయా స్వస్థానముత్తమమ్ ।
 కావ్యేన జివితాన్ దైత్యాన్ ప్రధానపుత్రముఖ్యాకాన్ ॥ ౩౬॥
 తతో ధర్మం మహాదైత్యః కైలాసాధిపతిం సుతమ్ ।
 అధర్మం విష్ణులోకస్య నాథం చకార హర్షితః ॥ ౩౭॥
 ప్రేతం శక్తిపురస్యాపి కపాలం స చకార హ ।
 సౌరలోకాధిపం వీరం ధర్మఘ్నం బ్రహ్మణస్తథా ॥ ౩౮॥
 కాలజితం మహేన్ద్రస్య యమస్య కాలకం పరమ్ ।
 లోకస్య చాధిపం చక్రే తథాఽన్యేషాం చ దానవాన్ ॥ ౩౯॥
 తతః స్వపురమాగమ్య కారాగారే సమాక్షిపత్ ।
 దేవేన్ద్రాన్ శివముఖ్యాన్ స రాజ్యం చక్రే మహాబలః ॥ ౪౦॥
 బ్రహ్మణ్ణాధిపతిర్దుష్టో బభూవ స మమాసురః ।
 కృతకృత్యమివాత్మానం మేనే దైత్యేన్ద్రసంయుతః ॥ ౪౧॥
 స్త్రీమాంసమదిరాయుక్తో బభూవే భోగలాలసః ।

అవినాశం స్వమాత్మానం మేనే దేహధరోఽపి సన్ || ౪౨||

తతోఽతిమదసంయుక్తో మమాసురః ప్రతాపవాన్ |

దేవాఙ్గానా నరాణాం తు కన్యా నాగోద్భవా బలాత్ || ౪౩||

సమానాయ్యాసురేన్ద్రైః స బుభుజే పాపనిశ్చయః |

తతో బహుగతే కాలే దైత్యేన్ద్రాన్ ప్రేష్య దారుణాన్ || ౪౪||

ఖలః ఖణ్డనకం చక్రే వర్ణాశ్రమసుకర్మణామ్ |

ఆసురం కర్మ సర్వత్ర స్థాపయామాస దణ్డతః || ౪౫||

న స్వాహా న స్వధా కుత్ర భవతి స్మ కదాచన |

న వషట్కారభావశ్చ వర్ణసంకరభావతః || ౪౬||

ఋషయస్తాడితాః కేచిత్ కేచిద్బంధనసంయుతాః |

దేవస్థానాని సర్వాణి ఖణ్డితాని చ దానవైః || ౪౭||

తీర్థాని పుణ్యవృక్షాస్తే బభిజ్జుః పాపకారకాః |

మమాసురాత్మకం కర్మ చక్రీరే సర్వమానవైః || ౪౮||

ప్రతిమా దైత్యనాథస్య స్థాపితాః సర్వమన్దిరే |

ఇత్యాదికర్మనాశశ్చ బభూవ జగతీతలే || ౪౯||

హాహాకారయుతాః సర్వే భ్రష్టా జాతాః సులోచనే |

వర్ణాశ్రమవిహీనాస్తే జనా దుఃఖసమన్వితాః || ౫౦||

రాజ్యం చకార దైత్యేశో మమాసురః సుహర్షితః |

వృష్ట్యాదికమభూత్తత్ర కాలే సర్వం భయాకులమ్ || ౫౧||

(Page ఖం. ౭ అ. ౬ పాన ౧౨)

ఏవం పాపే ప్రవృద్ధే తు దేవాశ్చోపోషణాన్వితాః |

కారాగారే స్థితాః సర్వే బభూవుః శోకపీడితాః || ౫౨||

|| ఓం తత్సదితి శ్రీమదాన్వేయే పురాణోపనిషది శ్రీమన్మోద్గలే మహాపురాణే

సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే మమాసురరాజ్యభోగవర్ణనం నామ పంచమోఽధ్యాయః ||

౭.౫

౭.౬ విఘ్నరాజప్రాదుర్భావో నామ షష్ఠోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

కశ్యప ఉవాచ ।

తతః శమ్భుముఖా దేవా విచారం దుఃఖసంయుతాః ।

మమాసురస్య నాశార్థం చక్రుః సర్వే భయాతురాః ॥ ౧॥

తత్ర విష్ణుర్మహాబుద్ధిరువాచ వాక్యముత్తమమ్ ।

దేవాన్ సర్వాన్ సమాశ్వాస్య విఘ్నరాజం హృది స్మరన్ ॥ ౨॥

విష్ణురువాచ ।

కారాగారే వయం క్షిప్తాస్తత్ర కర్మప్రఖణ్డనాత్ ।

ఉపోషణసమాయుక్తాః కృతా మమాసురేణ చ ॥ ౩॥

అతిపాపం మమస్యైవ రాజ్యే వృత్తం మహేశ్వరాః ।

తేన పుణ్యవిహీనోఽయం మరిష్యతి న సంశయః ॥ ౪॥

సర్వసత్తాధరః ప్రోక్తో గణేశో వేదవాదిభిః ।

విఘ్నరాజశ్చ తేనాఽసౌ నామాఽభూద్ధర్మపాలకః ॥ ౫॥

ఆపద్ధర్మవిధానేన తదుపాసనకం పరమ్ ।

కరిష్యామో విశేషేణ స ఏనం ఘాతయిష్యతి ॥ ౬॥

తత్త్వప్రకాశకః సోఽపి న తత్త్వరూపధారకః ।

తత్త్వహీనో న దేవేశా అత ఏనం వధిష్యతి ॥ ౭॥

అతివిషయసంయుక్తో దైత్యేన్ద్రైర్మోహితో భృశమ్ ।

మమాసురో గణేశానం త్యక్త్వా భోగపరోఽధునా ॥ ౮॥

అన్యచ్ఛ శృణుత ప్రాజ్ఞాః క్షేత్రేషు విఘ్నపస్య చ ।

మూర్తయః ఖణ్డితాః సర్వాః స్వకీయాః స్థాపితాః ఖలైః ॥ ౯॥

ఆదౌ గణపతేః ప్రోక్తం పూజనం స్మరణాదికమ్ ।

తత్కర్మసు మమేనైవ ఖణ్డితం భూమిమణ్డలే ॥ ౧౦॥

అతో విఘ్నేశ్వరశ్చైనం మారయిష్యతి నిశ్చితమ్ ।

తం విశేషేణ భజత దేవా భావసమన్వితాః ॥ ౧౧॥

విష్ణోర్వచనమాకర్ణ్య దేవాః శమ్భుపురోగమాః ।

సాధు సాధు త్వయా ప్రోక్తం జగుస్తం కేశవం ప్రియే || ౧౨ ||

తతో దేవా గణేశానం చిన్త్య సజ్కుటముక్తయే |
మన్తస్నానం ప్రవక్తుస్తే న్యసాదీంశ్చ మనోమయాన్ || ౧౩ ||

ధ్యాత్వా గణపతిం సర్వే పుపూజర్మానసైః పృథక్ |
ఉపచారైరనేకైస్తే జేపుర్మన్తం హృదా పరమ్ || ౧౪ ||

ఏకాక్షరవిధానేన యుక్తాస్తేపుస్తపో మహత్ |
సంక్లోప్య భయసంయుక్తా నిరాహారపరాయణాః || ౧౫ ||

ఏవం వర్షశతే పూర్ణే తాన్ యయౌ గణనాయకః |
భాద్రశుక్లచతుర్థ్యాం తు మధ్యాహ్నే వరదాయకః || ౧౬ ||

తం దృష్ట్వా హర్షసంయుక్తా దేవా ఉత్థాయ సత్వరమ్ |
ప్రణేమః పూజయామాసుర్మానసైరుపచారకైః || ౧౭ ||

పునః ప్రణమ్య విఘ్నేశం తుష్టువుః కరసమ్పుటాః |
సాశ్రునేత్రాః ప్రియే దేవా భక్తిసమ్రాత్మకన్ధరాః || ౧౮ ||

(Page ఖం. ౭ అ. ౬ పాన ౧౩)

దేవేన్ద్రాః ఉచుః |

నమస్తే విఘ్నరాజాయ భక్తవిఘ్నవిదారణ |
అభక్తేభ్యో విశేషేణ విఘ్నదాత్రే నమో నమః || ౧౯ ||

గణేశాయ పరేశాయ హేరమ్భాయ నమో నమః |
చతుర్బాహుధరాయైవ నాగేశధ్వజినే నమః || ౨౦ ||

అమేయాయాప్రతార్క్యాయ సదా స్వానన్దవాసినే |
బ్రహ్మణాం పతయే తుభ్యం బ్రహ్మదాత్రే నమో నమః || ౨౧ ||

సాక్ష్యాయ బోధరూపాయ పురుషాయ పరాత్మనే |
గణేశాయ ప్రకృతయే త్రిగుణాయ నమో నమః || ౨౨ ||

స్త్ర్యే పాత్రే చ సంహర్త్రే ప్రకాశరూపధారిణే |
మోహకాయ త్రిలోకస్థనాథాయ తే నమో నమః || ౨౩ ||

నానామాయాప్రచాలాయ మాయిభ్యో మాయయా ప్రభో |
మోహదాయ విశేషేణ మాయికాయ నమో నమః || ౨౪ ||

నానాభేదమయం బ్రహ్మ విఘ్నయుక్తం న సంశయః |

తత్రానన్దయుతాయైవ సమభావాయ తే నమః ॥ ౨౫॥
 సర్వభేదవిహీనం యద్బ్రహ్మోమృతమయం పరమ్ ।
 భేదహీనేన విఘ్నేన యుతం శాస్త్రప్రమాణతః ॥ ౨౬॥
 భేదయుక్తం గణాధీశ భేదహీనం త్వయా పరమ్ ।
 సృష్టం ద్వన్ద్వమయం నాథ తయోర్నాథాయ తే నమః ॥ ౨౭॥
 ఆనన్దం పరమం బ్రహ్మ విఘ్నానాం హారకం మతమ్ ।
 దాయకం తత్త్వమేవేతి విఘ్నరాజ నమోఽస్తు తే ॥ ౨౮॥
 తం విఘ్నరాజరాజం తు పశ్యామశ్చర్మచక్షుషా ।
 ధన్యా వయం గణాధీశ తవ పాదస్య దర్శనాత్ ॥ ౨౯॥
 ఏవముక్త్యా ప్రణేముస్తే దేవాః శమ్ముపురోగమాః ।
 స తానువాచ విఘ్నేశో భక్త్యా స్తోత్రేణ యన్త్రితః ॥ ౩౦॥
 శ్రీవిఘ్నరాజ ఉవాచ ।
 వరాన్ బ్రూత మహాదేవా యేషాం యాన్ మనసీప్సితాన్ ।
 దాస్యామి స్తోత్రసన్తుష్టస్తపసా ధ్యానశాలినా ॥ ౩౧॥
 భవత్కృతమిదం స్తోత్రం సర్వసిద్ధిప్రదం భవేత్ ।
 పఠతే శృణ్వతే దేవా వాఙ్మోతార్థప్రదాయకమ్ ॥ ౩౨॥
 గణేశవచనం శ్రుత్వా దేవా హర్షసమన్వితాః ।
 ప్రణమ్య తం పునః ప్రోచుర్వర్ణగద్గదయా గిరా ॥ ౩౩॥
 దేవా ఉఃమః ।
 తవ పాదేఽచలాం భక్తిం దేహి విఘ్నేశ నః పరామ్ ।
 యయా విఘ్నవిహీనాశ్చ శాన్తిం ప్రాప్తాః సుయోగినః ॥ ౩౪॥
 మమాసురం నాథ జహి సర్వపీడాప్రదాయకమ్ ।
 ధర్మధ్వంసకరం పూర్ణం వర్ణసంకరకారిణమ్ ॥ ౩౫॥
 కారాగారే వయం క్షిప్తా వరదానప్రభావతః ।
 అధునోషోషణైర్యుక్తాః కృతాస్తేనాసురేణ చ ॥ ౩౬॥
 ఏవం తేషాం వచః శ్రుత్వా విఘ్నరాజః ప్రతాపవాన్ ।
 తథేతి తానువాచేదం కరిష్యామి వచో హితమ్ ॥ ౩౭॥
 ఏతస్మిన్నన్తరే దేవి తత్ర చిత్తం బభూవ హా ।

దైత్యాః సంస్థాపితాః పూర్వం రక్షార్థం యే దివౌకసామ్ || ౩౮ ||

తే దృష్ట్వా చేష్టితం తేషాం గణేశాఽఽగమనాత్మకమ్ |

గత్వా తం సర్వవృత్తాంతం కథయామాసురాదరాత్ || ౩౯ ||

రక్షకా ఊచుః |

దేవైః సంరాధితస్తతాఽఽయయౌ విఘ్నపతిః ప్రభో |

తం ప్రణమ్య మహేశాద్యాస్తుష్టువుస్తద్వధాయ చ || ౪౦ ||

తథేతి గణనాథేన కృతం సర్వం న సంశయః |

అధునా దైత్యనాథ త్వం యత్ కరిష్యసి తత్ కురు || ౪౧ ||

తేషాం వచనమాకర్ణ్య క్రోధయుక్తో మమాసురః |

సర్వానానాయ్య వృత్తాంతం కథయామాస విస్తరాత్ || ౪౨ ||

శ్రుత్వా తే భయసంయుక్తా బభూవుర్ణాతసమ్భ్రమాః |

జగుస్తం ప్రణిపత్సివ వచనం స్వహితావహమ్ || ౪౩ ||

దైత్యేన్ద్రా ఊచుః |

కారాగారే స్థితా దేవాస్తైః కథం గణనాయకః |

(Page ౪౦. ౭ అ. ౭ పాన ౧౪)

ఆరాధితో విశేషేణ వరదశ్చ బభూవ హా || ౪౪ ||

దైత్యైర్దృష్టస్తత్త్వమయో గణాధీశో న సంశయః |

తత్త్వహీనో న దైత్యేన్ద్ర దృశ్యతే కేనచిత్ కదా || ౪౫ ||

అతః సదేవకం తం తు హనిష్యామో న సంశయః |

కిం కరిష్యతి విఘ్నేశస్త్వాం ద్రువం మృత్యువరితమ్ || ౪౬ ||

ఏవముక్త్వా మహాదైత్యాశ్చక్రుర్నాదం భయఙ్కరమ్ |

దేవాదీనాం తతః సర్వే సన్నద్ధాః ప్రబభూవిరే || ౪౭ ||

ఏతస్మిన్నంతరే తత్ర పునశ్చిత్రం బభూవ హా |

నారదో విఘ్నరాజం తం యయౌ హర్షసమన్వితః || ౪౮ ||

ప్రణమ్యాస్తుత్య విఘ్నేశం గానం చకార హర్షతః |

జగాద తం మహాయోగీ ప్రభో జహి మమాసురమ్ || ౪౯ ||

మునిం తం విఘ్నరాజస్తు సామార్థం దైత్యపస్య వై |

సమీపే ప్రేషయామాస స యయౌ దైత్యనాయకమ్ || ౫౦ ||

॥ ఓం తత్సదితి శ్రీమదావ్యే పురాణోపనిషది శ్రీమన్మోద్గలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే విఘ్నరాజప్రాదుర్భావో నామ షష్ఠోఽధ్యాయః ॥ ౭.౬

౭.౭ మమాసురగర్వహరణం నామ సప్తమోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

కశ్యప ఉవాచ ।

సమాగతం మమో దైత్యో నారదం పూజ్య దైత్యపైః ।

ప్రప్ణుం సముద్యతో యావత్తావత్తం నారదోఽబ్రవీత్ ॥ ౧॥

నారద ఉవాచ ।

ఆపద్ధర్మవివేకేన దేవైః సంరాధితోఽధునా ।

గణేశో వరదో భాతి దేవేభ్యః సిద్ధిదాయకః ॥ ౨॥

త్వద్వధార్థం మహారాజ ప్రార్థితో దేవనాయకైః ।

తథేతి ప్రతిపాద్యైవ తత్ర సంస్థోఽధునా ప్రభుః ॥ ౩॥

సామార్థం ప్రేషయామాస మాం మమ తేఽత్ర సన్నిధౌ ।

శృణు వాక్యం మదీయం త్వం హితం తేన భవిష్యతి ॥ ౪॥

విఘ్నః సత్తాత్మకాః ప్రోక్తాః సత్తాఽత్ర త్రివిధా మతా ।

సత్యసంకల్పలూపా చ పరాధీనాత్మికా ప్రభో ॥ ౫॥

సత్యసంకల్పసత్తాయా ధారకా బ్రహ్మవాచకాః ।

పరమేశ్వరసంజ్ఞాస్తే స్వాధీనాః ప్రభవన్తి యే ॥ ౬॥

అన్యే నరాదయః ప్రోక్తాః సత్తావన్తో న సంశయః ।

తేషు దైవం సమాఖ్యాతం దైవాధీనాస్తతః స్మృతాః ॥ ౭॥

త్వం వరేణ సమర్థోఽసి స్వసత్తాసంయుతో న చ ।

వరసత్తాత్మకో దైత్య పరాధీనో న సంశయః ॥ ౮॥

పరాధీనా నరా విఘ్నైః పీడితాః సర్వదా మతాః ।

వృథా గర్వయుతా అన్తే సత్తాహీనా భవన్తుత ॥ ౯॥

అహం బ్రహ్మాతి మోహేన మోహితా జగదీశ్వరాః ।

మదాధారమిదం సర్వం విశ్వం చలతి తేఽబ్రువన్ ॥ ౧౦॥

అస్మభ్యో న పరం కిञ్చిత్ సత్తాహీనాస్తదాఽభవన్ ।

సత్యసంకల్పజాం తేషాం సిద్ధిం గృహ్లాతి విఘ్నపః ॥ ౧౧॥

అతో విఘ్నయుతం సర్వం జానీహి ద్వివిధం మతమ్ ।
సత్యాసత్యమయం దైత్య ద్వన్ద్వమాయావిమోహితమ్ ॥ ౧౨॥

ఆనన్దం పరమం బ్రహ్మ ద్వన్ద్వహీనం సమాత్మకమ్ ।
ద్వన్ద్వేషు ద్వన్ద్వభావాఖ్యం పరం తన్మోహవర్జితమ్ ॥ ౧౩॥

తదేవ విఘ్నరాజాఖ్యం బ్రహ్మ వేదైః ప్రకాశితమ్ ।
దేవైరారాధితం పూర్ణం దేహధారి బభూవ హ ॥ ౧౪॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౭ పాన ౧౫)

అధునా తత్ సమాయాతం దేవగారేషు దైత్యప ।
తద్గచ్ఛ శరణం నో చేన్ మరిష్యసి న సంశయః ॥ ౧౫॥

స్వస్వధర్మయుతం సర్వం విశ్వం భవతు దైత్యప ।
స్వధర్మనిరతో భూత్వా తిష్ఠ స్థానే స్వకే సదా ॥ ౧౬॥

స్వర్గభోగకరా దేవా నరా భూమిసమాశ్రితాః ।
దైత్యాః పాతాలగా భూత్వా తిష్ఠన్తు సుఖసంయుతాః ॥ ౧౭॥

వర్ణాశ్రమయుతా లోకాస్తిష్ఠన్తు నిత్యమాదరాత్ ।
ఏవం కృత్వా మమ త్వం తు తిష్ఠ వై భోగసంయుతః ॥ ౧౮॥

ఏతస్మిన్నన్తరే తత్ర వాగ్భూవాశరీరిణీ ।
మా గర్వం కురు దైత్యేన్ద్ర నారదాజ్ఞావశో భవ ॥ ౧౯॥

నోచేద్విఘ్నపతిః క్రుద్ధస్త్యాం హనిష్యతి నిశ్చితమ్ ।
అతన్తం శరణం గచ్ఛ సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ ॥ ౨౦॥

మమాసురశ్చ తాం శ్రుత్వా ఖేదయుక్తో బభూవ హ ।
శుక్రం తత్ర సమానాయ్య విచారమకరోత్ పరమ్ ॥ ౨౧॥

శుక్రేణాపి తథా ప్రోక్తం తతః స భయసంయుతః ।
ప్రణమ్య నారదం వాక్యం జగద హితమాత్మనః ॥ ౨౨॥

మమాసుర ఉవాచ ।
త్వయా నారద యత్ ప్రోక్తం తథా శుక్రేణ నిశ్చితమ్ ।
దేవానాం హితమత్యన్తం నాహం యామి గజాననమ్ ॥ ౨౩॥

ఆదౌ మయా విశేషేణ సేవితోఽయం మహామునే ।

మాం త్యక్త్వా దేవనాథః సోఽభవత్తేన నయామి తమ్ ॥ ౨౪ ॥
మరణం మే యదా ప్రాప్తం భవిష్యతి యశస్కరమ్ ।
శత్రూణాం శరణం విప్ర న యోగ్యం మానినాం కదా ॥ ౨౫ ॥
తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా నారదః పునరబ్రవీత్ ।
మా చిన్తాం కురు దైత్యేన్ద్ర నాయం దేవసహాయవాన్ ॥ ౨౬ ॥
దేవా మదయుతా జాతా దైత్యాన్ జఘ్నుః ప్రమోహితాః ।
దైత్యానాం మూలనాశార్థం పాతాలం వివిశుః పురా ॥ ౨౭ ॥
తదాఽయం వరదో భూత్వా తవ సామర్థ్యతః స్వయమ్ ।
దేవాన్ మదవిహీనాంశ్చ చకార విఘ్ననాయకః ॥ ౨౮ ॥
ఆపి త్వం మోహసంయుక్తస్త్వక్త్వా గణపతిం పరమ్ ।
కర్మనాశనతః సర్వాన్ దేవాన్ హన్తుం సముద్యతః ॥ ౨౯ ॥
కర్మనాశప్రభావేణ దేవా నష్టా భవన్తి చ ।
నిర్దేవం విశ్వమత్యన్తం తదా భవతి సర్వదా ॥ ౩౦ ॥
ఆతస్త్వాం హన్తుముద్యుక్తో విఘ్నరాజో మహాసుర ।
స్వస్వధర్మయంతాంశ్చేత్తాన్న హన్తి బ్రహ్మనాయకః ॥ ౩౧ ॥
సురాసురమయశ్చాయం సిద్ధిబుద్ధివిహారకృత్ ।
సిద్ధిబుద్ధివిహీనస్త్యం కిం కరిష్యసి తద్వద ॥ ౩౨ ॥
విఘ్నరాజస్య విఘ్నం తు కః క్షమో జాయతే వద ।
కర్తుం విఘ్నయతో నిత్యం మూర్ఖభావాన్ మరిష్యసి ॥ ౩౩ ॥
ఆనన్దం బ్రహ్మ వేదేషు కథితం సదసన్మయమ్ ।
న తత్త్వసంయుతం దైత్య తత్త్వహీనం న విద్యతే ॥ ౩౪ ॥
సర్వత్ర యోగభావేన సంస్థితం ద్వన్ద్వధారకమ్ ।
స ఏవ విఘ్నరాజస్త్యాం హనిష్యతి న సంశయః ॥ ౩౫ ॥
తేనైవ త్రివిధం సర్వం రచితం యోగమాయయా ।
స్వస్వధర్మయంతం విశ్వం కృతం క్రీడార్థమజ్ఞానా ॥ ౩౬ ॥
యదా గర్వయుతా దైత్య జన్తవశ్చేశ్వరాదయః ।
త్యక్త్వా స్వధర్మం మోహేన సంసక్తా విషయేఽభవన్ ॥ ౩౭ ॥

సర్వైరవధ్యతాం ప్రాప్య కుర్వన్తి మనసీప్సితమ్ |
 తదాఽయం దేహధారీ సమృద్ధితే మదనాశకః || ౩౮||
 అసన్మయో గణేశస్య దేహః సన్మయమస్తకమ్ |
 తేనాఽయం గజవక్త్రోఽభూత్తం గచ్ఛ శరణం పరమ్ || ౩౯||
 నారదస్య వచః శ్రుత్వా తథా కావ్యస్య దైత్యపః |
 మమాసురః ఖవాణీం తాం విచారమకరోత్ హృది || ౪౦||

(Page ఖం. ౭ అ. ౭ పాన ౧౬)

గణేశో బ్రహ్మరూపోఽయం స్వానన్దే వాసకారకః |
 గచ్ఛామి శరణం తం స్వహితం తేన భవిష్యతి || ౪౧||
 విఘ్నరాజమనాదృత్య సిద్ధిబుద్ధిపతిం ప్రభుమ్ |
 కో విఘ్నహీనతాం ప్రాప్య తిష్ఠేద్వై సర్వమణ్డలే || ౪౨||
 స్వయం దైత్యానువాచాథ వచనం హితకారకమ్ |
 మమాసురః ప్రసన్నాత్మా గణేశో మమతాం దధౌ || ౪౩||
 మమాసుర ఉవాచ |
 దైత్యేన్ద్రాః కాలముఖ్యా మే వచనం శృణుత ప్రియాః |
 కావ్యేన నారదేనోక్తం ఖవాణ్యా తత్ కరోమ్యహమ్ || ౪౪||
 తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా ధర్మాధర్మౌ సమూచతుః |
 న దేవపక్షిణం యోగ్యం శరణం జగదీశ్వరమ్ || ౪౫||
 మరణం రణమధ్యే తు స్వర్గదం కీర్తిదం భవేత్ |
 తస్మాద్వ్యధ్యామహే తాత విఘ్నేశేన విశేషతః || ౪౬||
 దేహధారీ గణేశానః కిం కరిష్యతి మాం వద |
 తాత తే మాయయా దేవా దర్శయన్తి ప్రమోహకమ్ || ౪౭||
 నారదో గణరాజస్య భక్తస్తస్య వచః కథమ్ |
 దైత్యేన్ద్రైః సహ మాన్యం త్వం కరిష్యసి మహామతే || ౪౮||
 నారదభావరక్షార్థం కావ్యో వదతి వై తథా |
 దేవైః సంరచితా వాణీ ఖస్థా తస్యా వచో వృథా || ౪౯||
 మా కురుష్య భయం తాత తత్త్వయుక్తం గజాననమ్ |
 హనిష్యామః ప్రతాపేన తవ దైత్యప్రపాలక || ౫౦||

ఏవముక్త్వా మహావీరో రథారూఢౌ బభూవతుః ।

దేవాన్ హస్తుం ప్రగర్వేణ జగ్ముతుః క్రోధసంయుతో ॥ ౫౧॥

మామేతి వచనం దైత్యనాథస్య త్యజ్య దుర్మదౌ ।

ధర్మాధర్మౌ గణేశానం జగ్ముతుర్హననాయ చ ॥ ౫౨॥

తతో గణేశ్వరం విప్రో నారదః ప్రజగామ హ ।

కథయామాస వృత్తాంతం సోఽపి క్రోధయుతోఽభవత్ ॥ ౫౩॥

దేవాన్ భయయుతాన్ వీక్ష్య జగాద గణనాయకః ।

మా భయం కురుత ప్రాణ్ణా హనిష్యామి మమాసురాన్ ॥ ౫౪॥

అమోఘాస్త్రబలైర్మ్యుక్తో మమాసురః ప్రతాపవాన్ ।

సమాగతః సోఽపి చేత్తం హనిష్యామి న సంశయః ॥ ౫౫॥

ఏవముక్త్వా గణాధీశః కమలం నిజహస్తగమ్ ।

ముమోచ క్రోధసంయుక్తో మహాస్త్రం బ్రహ్మరూపకమ్ ॥ ౫౬॥

క్షణేన కమలం తత్ర దైత్యవైన్యే పపాత హ ।

తస్మాజ్జాతః సువాసశ్చ ప్రససార మహీతలే ॥ ౫౭॥

గణేశానం ద్విషన్తస్తాన్ జఘాన వాస ఆగతః ।

ద్వేషహీనాన్ సముత్సృజ్య తదద్భుతమివాఽభవత్ ॥ ౫౮॥

వాసం గృహ్య మహాదైత్యౌ ధర్మాధర్మౌ మృతౌ మృధే ।

ప్రధానాః పఞ్చ తద్వత్తే మృతాస్తత్ర బభూవిరే ॥ ౫౯॥

తతో హాహారవం కృత్వా దైత్యాః పాతాలమావిశన్ ।

కమలం క్రోధసంయుక్తం జగామ హ మమాసురమ్ ॥ ౬౦॥

సువాసకం తస్య గృహ్య మూర్చ్ఛితోఽభూన్ మమాసురః ।

ప్రహరార్ధేన దైత్యేశః సావధానో బభూవ హ ॥ ౬౧॥

॥ ౬౦ తత్పదితి శ్రీమదావ్యై పురాణోపనిషది శ్రీమన్మోఢలే మహాపురాణే

సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే మమాసురగర్వహరణం నామ సప్తమోఽధ్యాయః ॥ ౭.౭

(Page ఖం. ౭ అ. ౮ పాన ౧౭)

౭.౮ మమాసురశాన్తివర్ణనం నామాష్టమోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

కశ్యప ఉవాచ ।

తతో మమాసురస్తత్ర సావధానో బభూవ హ ।

సమీపే కమలం సంస్థం దృష్ట్వా భయయుతోఽభవత్ ॥ ౧॥

త్యక్త్వా గర్వం మహాదైత్యః కమలం ప్రణనామ హ ।

కృత్వా కరపుటం భీతోఽభవత్ స్తోతుం సముద్యతః ॥ ౨॥

మమాసుర ఉవాచ ।

కమలాయ నమస్తుభ్యం గణేశశస్త్రముఖ్యక ।

వాసనానాం పరేశాయ సువాసధారిణే నమః ॥ ౩॥

విషయేషు సువాసేన మోహితాః సమ్భ్రమన్తి తే ।

సంసారే దుఃఖసంయుక్తాః సుఖయుక్తాః త్వయా కృతాః ॥ ౪॥

యోగవాసనయా యుక్తా బ్రహ్మభూతా భవన్తి తే ।

వాసనానాం ప్రభేదాశ్చ బహవస్తేషు కిం బ్రువే ॥ ౫॥

తేషాం బ్రహ్మస్వరూపాయ ఖేలకాయ నమో నమః ।

విశ్వం కమలసమ్భూతం పద్మాకారం వదన్తి తత్ ॥ ౬॥

అతస్త్యాం కః సమర్థః స్యాత్ స్తోతుం శస్త్రోత్తమోత్తమ ।

నమో నమః ప్రసన్న త్వం భవ మాం రక్ష తే భయాత్ ॥ ౭॥

దైత్యేశం సంస్తువన్తం తం దృష్ట్వా శాన్తిం సమాదధే ।

కమలం గణరాజస్య హస్తగం ప్రబభూవ హ ॥ ౮॥

మమాసురః ప్రసన్నాత్మా కావ్యేన విఘ్ననాయకమ్ ।

జగామ తం ప్రణమ్యైవ పుపూజే భక్తిసంయుతః ॥ ౯॥

పునః ప్రణమ్య విఘ్నేశం కృత్వా కరపుటం ప్రియే ।

తుష్టావ హర్షసంయుక్తో జ్ఞాత్వా తం బ్రహ్మనాయకమ్ ॥ ౧౦॥

మమాసుర ఉవాచ ।

విఘ్నేశాయ నమస్తుభ్యం సర్వసత్తాప్రచాలినే ।

అనాదయే పరేశాయ బ్రహ్మేశాయ నమో నమః ॥ ౧౧॥

గణేశాయ గణానాం తు చాలకాయ పరాత్మనే ।

ఆనన్దాయ సదానన్దదాయకాయ నమో నమః ॥ ౧౨॥
 హేరమ్బాయైకదన్తాయ శూర్పకర్ణాయ ధుణ్ణయే ।
 లమ్బోదరాయ వై తుభ్యం భక్తపాల నమో నమః ॥ ౧౩॥
 స్వానన్దపతయే తుభ్యం యోగాకారస్వరూపిణే ।
 శాన్తిభ్యః శాన్తిదాత్రే తే శాన్తిస్థాయ నమో నమః ॥ ౧౪॥
 జ్యేష్ఠరాజాయ పూజ్యాయ సర్వేషాం సర్వనాయక ।
 వినాయకాయ దేవానాం దైత్యానాం పాలకాయ తే ॥ ౧౫॥
 ఆదిపూజ్యాయ చాన్తే తే అవశిష్టాయ తే నమః ।
 సిద్ధిబుద్ధిపతే తుభ్యం చతుర్భుజ నమో నమః ॥ ౧౬॥
 శేషస్యోపరిసంస్థాయ నాగేశధ్వజధారిణే ।
 గజాననాయ దేవేశ నమో దైత్యేశరూపిణే ॥ ౧౭॥
 భక్తానాం విఘ్నహస్త్రే తే హ్యభక్తానాం వినాశినే ।
 యోగీనాం సమభావాయ హృదిస్థాయ నమో నమః ॥ ౧౮॥
 నానాభేదమయం బ్రహ్మాసద్రూపం వేదవాదతః ।
 భేదహీనం చ సద్రూపం తయోః సామ్యే త్వమజ్ఞసా ॥ ౧౯॥
 సమస్వానన్దసంస్థో యః కో జానాతి చ తం ప్రభుమ్ ।
 విఘ్నరాజం ప్రపశ్యామి ప్రత్యక్షం బ్రహ్మనాయకమ్ ॥ ౨౦॥
 తేనాఽహం కృతకృత్యశ్చాఽఘనా జాతో న సంశయః ।
 ధన్యం మే జన్మ కర్మాది యేన దృష్టో గజాననః ॥ ౨౧॥
 కిం స్తౌమి త్వాం గణేశాన యత్ర వేదాదయః ప్రభో ।
 శాన్తిం ప్రాప్తా విశేషేణ యోగీనస్తే నమో నమః ॥ ౨౨॥
 ఏవం మమాసురః స్తుత్వా ననర్తాసౌ సుభాగ్యవాన్ ।
 రోమాఞ్చితశరీరశ్చ సాశ్రునేత్రః సురూపిణి ॥ ౨౩॥
 తమువాచ మహాభక్త్యా యుతం విఘ్నప్రనాయకః ।
 వరం బ్రూహి మహాబాహో దాస్యామి స్తోత్రతోషితః ॥ ౨౪॥
 త్వయా కృతమిదం స్తోత్రం మదీయం సర్వదం భవేత్ ।
 సకామేభ్యో విశేషేణ నానాకామప్రదాయకమ్ ॥ ౨౫॥

నిష్కామేభ్యో మహామోక్షదాయకం ప్రభవిష్యతి ।

(Page ఖం. ౭ అ. ౯ పాన ౧౮)

మమ భక్తిప్రదం చైతన్ మమ భావహరం సదా ॥ ౨౬ ॥

విఘ్నేశవచనం శ్రుత్వా తం ప్రణమ్య మమాసురః ।

జగాద భక్తిసంయుక్తో విఘ్నరాజం కృతాజ్ఞులిః ॥ ౨౭ ॥

మమాసుర ఉవాచ ।

యది ప్రసన్నభావేన వరం దాస్యసి విఘ్నప ।

తవ భక్తిం స్థిరాం దేహి మాయానాశకరీం ప్రభో ॥ ౨౮ ॥

గాణపత్యసహావాసం దేహి నాథ నిరన్తరమ్ ।

స్థానం భక్ష్యాదికం ధుణ్ణే తత్ర స్థాస్యామి యన్త్రితః ॥ ౨౯ ॥

దాసోఽహం తే గణాధీశ నాన్యం యాచే వరం పరమ్ ।

తవ దర్శనమాత్రేణ జ్ఞానయుక్తోఽహమజ్ఞుసా ॥ ౩౦ ॥

విఘ్నేశ ఉవాచ ।

మదీయా భక్తిరుగ్రా తే భవిష్యతి మమాసుర ।

గాణపత్యప్రియత్వం చ యోగయుక్తో భవిష్యసి ॥ ౩౧ ॥

స్వస్థానే నిర్భయో భూత్వా తిష్ఠ త్వం మత్పరాయణః ।

స్వధర్మవిధిహీనం త్వం కర్మ భుజ్శ్చ జనైః కృతమ్ ॥ ౩౨ ॥

యత్రాదౌ పూజనం మే న స్మరణం వా మమాసుర ।

మమ భావేన సమ్మోహ్యా రాజ్యం కురు హృది స్థితః ॥ ౩౩ ॥

మద్భక్తాన్ దాసవన్నిత్యం రక్షస్వ స్నేహభావతః ।

మమ భావవిహీనాంశ్చ కురు మే మమతాయుతాన్ ॥ ౩౪ ॥

ఏవం విఘ్నేశ్వరస్యైవ శ్రుత్వా వచనముత్తమమ్ ।

మమాసురస్తం తథేతి ప్రహృష్టో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౩౫ ॥

ప్రణమ్య తం మమో దైత్యః స్వస్థానే ప్రజగామ హ ।

శాన్తిం ధృత్వా గణేశానం భజతే సర్వభావతః ॥ ౩౬ ॥

దైత్యాస్తం త్యజ్య సర్వే తు భయయుక్తా విశేషతః ।

పాతాలం వివిఘ్నః సద్యః సోఽపి హర్షయుతోఽభవత్ ॥ ౩౭ ॥

ఏవం మమాసురం శాన్తం చకార విఘ్ననాయకః ।

స్వాధీనం కృత్య తం స్థానే స్థాపయామాస మానిని ॥ ౩౮॥

॥ ఓం తత్సదితి శ్రీమదాన్వేయపురాణోపనిషది శ్రీమన్మొద్గలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే మమాసురశాన్తివర్ణనం నామాష్టమోఽధ్యాయః ॥ ౭.౮

౭.౯ క్షేత్రవర్ణనం నామ నవమోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

కశ్యప ఉవాచ ।

మమాసురం శాన్తియుతం వీక్ష్య దేవాః సుహర్షితాః ।

ప్రణమ్య మునిసంయుక్తాః పుపూజర్విఘ్ననాయకమ్ ॥ ౧॥

పూజ్య తం హృష్టరోమాణః పునః ప్రణమ్య భావతః ।

తుష్టువుర్విఘ్నరాజం తే బద్ధాఙ్గాలయ ఆదరాత్ ॥ ౨॥

దేవర్షయ ఉఃచుః ।

సామ్యస్వరూపం ద్వివిధేషు సంస్థం ద్వస్త్యైర్విహీనం పరమార్థభూతమ్ ।

ఆనందనాథం నిజభక్తపోషం తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౩॥

సర్వాత్మకం బిమ్బమథో విధాయ తేనైవ ద్వంద్వం రచితం గణేశ ।

సత్యస్వరూపం చ పరం హ్యసత్యం తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౪॥

భేద్దైర్విహీనం పరమప్రమేయం సాక్షిమయం కృత్య వినాయకత్వమ్ ।

తత్త్రివ నిత్యం సమభావసంస్థంతం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౫॥

ఢుణ్డే త్వయా భేదయుతం ద్వితీయం సృష్టం పరం బ్రహ్మ విహారదం చ ।

(Page ఖం. ౭ అ. ౯ పాన ౧౯)

ఉత్థానరూపం త్వమపి ప్రసంస్థంతం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౬॥

త్వన్మాయయా మోహయతే పరేశే అన్యోన్యమాదౌ మిలితే ప్రకాశిన్ ।

తత్ర స్థితస్త్యం చ విమోహశూన్యస్తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౭॥

త్వత్ప్రేరితం ద్వంద్వమయం పరం చ సోఽహం తథా బిన్దుమయం చకార ।

తత్ఫలః సమత్వేన విహారకారింస్తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౮॥

తాభ్యాం మిలిత్వా రచితం గణేశ విశ్వం చతుష్పాదమయం పురాణమ్ ।

తత్త్రివ తే నాథ ప్రకాశభావస్తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౯॥

ఏవం స్వతోత్థానబలేన కృత్వా సామ్యస్వరూపేణ విహారకారిన్ ।

తద్భావశూన్యోఽసి గజానన త్వం తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౦॥

ఏవం పరేశాధిపతేన సృష్టం త్వం తాదృశో నో గణరాజ భాసి ।

సాఙ్ఖ్యస్వరూపం ప్రవదన్తి వేదాస్తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౧॥

దోషైర్విహీనం ప్రవదన్తి సాఙ్ఖ్యం తస్మాన్న విఘ్నేశ్వర సాఙ్ఖ్యసంస్థః ।

ఉత్థానహీనో న భవేః కదాపి తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౨॥

స్వానన్దవాసి గణనాయకస్తవమానన్దరూపోఽసి వదన్తి వేదాః ।

ద్వస్త్వప్రకాశశ్చ తదాత్మశూన్యః తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౩॥

నిత్యం మనోవాక్ప్రభవైశ్చ హీనః సామ్యాత్మకేనైవ సుయోగకేన ।

లక్ష్యః సదానన్దఘనప్రకాశస్తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౪॥

స్తోతుం న శక్తాః ప్రభవన్తి వేదా హేరమ్భమాద్యం ప్రణమామహే త్వామ్ ।

తేనైవ తుష్టో భవ దేవదేవ తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౫॥

సర్వాత్మకం త్వాం ప్రవదన్తి సర్వే యోగీన్ద్రముఖ్యాః ప్రభుదాసభూతాః ।

తత్రైవ తే ధ్యానమపారమేవం తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౬॥

తేషాం మనోభక్తిభవం చ భావం సంరక్షణార్థం వపుషా ప్రయుక్తః ।

తత్రైవ భక్తిం కురుతే సుభక్తస్తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౭॥

దేహస్త్వసద్భ్రహ్మమయశ్చ తేఽయం సద్రూపతుణ్ణం గజవాచకం తే ।

యోగే తయోస్తస్యం చ విభాసి దేవస్తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౮॥

కర్మాననం త్వాం ప్రవదన్తి తేన సన్తః సదా యోగమయం హృదిస్థమ్ ।

సిద్ధిప్రదం బుద్ధిప్రపాలకం వై తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౧౯॥

బ్రహ్మోఽహమేవం మదధీనకం చ విశ్వాదికం బ్రహ్మగణా వదన్తి ।

త్వన్మాయయా మోహితచేతసన్తే తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౨౦॥

సత్తావిహీనాన్ ప్రకరోషి తాంస్తస్యం విఘ్నప్రదానేన మహానుభావ ।

స్వార్థైర్విహీనాః ప్రభవన్తి పూర్ణాస్తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౨౧॥

అజ్ఞీం పునన్తే శరణాశ్రితాస్తే విఘ్నేన హీనాః ప్రభవో భవన్తి ।

విఘ్నేశనామాఽసి తతస్తస్యమేవ తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౨౨॥

ఏతాదృశం విఘ్నపతిం కథం వై స్తోతుం వయం యోగమయం భవామః ।

వేదా న శక్తా మనసా హ్యలభ్యం తం విఘ్నరాజం సతతం భజామః ॥ ౨౩॥

కశ్యప ఉవాచ ।

ఏవం స్తుత్వా గణాధీశం ప్రణేమురమరర్షయః ।
తుష్టస్తానబ్రవీద్దేవో విఘ్నేశో బ్రహ్మణాం పతిః ॥ ౨౪ ॥

విఘ్నేశ ఉవాచ ।

దేవర్షయో వరాన్ బ్రూత మహాభాగా హృదీప్సితాన్ ।
దాస్యామి స్తోత్రతుష్టోఽహం భక్త్యా స్వాధీనతాం గతః ॥ ౨౫ ॥

భవత్కృతమిదం స్తోత్రం భవేత్ సర్వార్థదాయకమ్ ।

(Page ౪౦. ౭ అ. ౯ పాన ౨౦)

యః పఠేచ్ఛృణుయాద్వాఽపి స సర్వం ప్రాప్నుయాత్ పరమ్ ॥ ౨౬ ॥

విద్యామాయుర్ధనం ధాన్యం యశో ధర్మం తథార్థకమ్ ।

కామం మోక్షం బ్రహ్మభూయం దాస్యామి స్తోత్రపాఠతః ॥ ౨౭ ॥

పుత్రపౌత్రాదికం సౌఖ్యమారోగ్యాదిసమన్వితమ్ ।

విజయం జయకాలే చ స్తోత్రపాఠాల్లభేన్నరః ॥ ౨౮ ॥

మారణోచ్ఛాటనాద్యం చానేన సిద్ధం భవిష్యతి ।

పరకృత్యప్రశమనం భవేచ్ఛ మరణాదికమ్ ॥ ౨౯ ॥

కారాగృహాదిజా పీడా నశ్యేదనేన నిశ్చితమ్ ।

సహస్రావర్తనాద్దేవా మునయో నాఽత్ర సంశయః ॥ ౩౦ ॥

ఏకవింశతివారం చైకవింశతి దినాని చ ।

పఠేద్వా శృణుయాత్ సోఽపి మనసీప్సితమాప్నుయాత్ ॥ ౩౧ ॥

మద్భక్తివర్ధనం చేదం భవిష్యతి నిరన్తరమ్ ।

అపరాధాదికస్యాఽపి నాశకం చాస్తు సర్వదా ॥ ౩౨ ॥

ఏవం గణపతేర్వాక్యం శ్రుత్వా తమమరర్షయః ।

ప్రణమ్య దేవమూచుస్తే వచనం భక్తిసంయుతాః ॥ ౩౩ ॥

దేవర్షయ ఉచుః ।

యది ప్రసన్నతాం యాతో విఘ్నేశస్తే పదామ్బుజే ।

భక్తిం దేహి విశేషేణ వరం నాన్యం వృణీమహే ॥ ౩౪ ॥

మమాసురస్త్వయా నాథ శాన్తియుక్తః కృతో మహాన్ ।

తేన స్వస్థానగాః సర్వే భవిష్యన్తి దివౌకసః ॥ ౩౫ ॥

మునయః కర్మకర్తారో జనాః స్వధర్మసంయుతాః ।
భవిష్యన్తి గణాధ్యక్ష వృణీమహి కిమప్యహో ॥ ౩౬ ॥
కృతం త్వయా వరాణాం యత్ కార్యం విఘ్నవిదారణ ।
తథేతి తానథోక్త్వా౭సౌ దేవేశో౭తర్దధే ప్రియే ॥ ౩౭ ॥
దేవా మునిగణైః సార్ధం తం ప్రణమ్య విశేషతః ।
భేదయుక్తా గణాధ్యక్షం స్థాపయామాసురాదరాత్ ॥ ౩౮ ॥
హిమాచలస్య మధ్యే తత్ స్థానం విఘ్నపతేః పరమ్ ।
సమూర్ణముత్తరదిశి సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ ॥ ౩౯ ॥
భాద్రశుక్లవతుర్ధ్యాం తు మధ్యాహ్నే స్థాపితః పరః ।
విఘ్నేశో మునిభిః సార్ధం దేవైః సర్వసుఖావహాః ॥ ౪౦ ॥
మధ్యే విఘ్నపతిః సాక్షాద్వామే సిద్ధిః స్థితా స్వయమ్ ।
బుద్ధిశ్చ దక్షిణాక్షే తు నాగేశః పురతః స్థితః ॥ ౪౧ ॥
క్షేత్రాణి పృష్ఠభాగే చ ప్రయాగాదీని మానదే ।
సంస్థితాని ప్రసేవార్ధం విఘ్నరాజస్య నిత్యదా ॥ ౪౨ ॥
వామే శుమ్భుముఖా దేవా దక్షిణాక్షే మునీశ్వరాః ।
పురతో గణరాజస్య సేవన్తే తం సులోచనే ॥ ౪౩ ॥
అసురా నాగముఖ్యాశ్చ గన్ధర్వాప్సరసస్తథా ।
నానాసిద్ధగణాస్తత్ర వసన్తి సేవనోత్సుకాః ॥ ౪౪ ॥
గంగాద్యాః సరితస్తత్ర భక్తియుక్తా వసన్తి చ ।
అన్యే నానా జనా దేవి వసన్తి భక్తికారకాః ॥ ౪౫ ॥
దశయోజనవిస్తారం క్షేత్రస్య ముఖ్యభావతః ।
చతురస్రం మహాక్షేత్రం జ్ఞాతవ్యం స్వసుఖప్రదమ్ ॥ ౪౬ ॥
తత్ర గణేశతీర్థం తు సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ ।
జన్తవే స్నానమాత్రేణ భుక్తిముక్తిప్రదం భవేత్ ॥ ౪౭ ॥
అన్యేషాం విష్ణుముఖ్యానాం తత్ర తీర్థాని యోగినామ్ ।
స్థితాని స్నానమాత్రేణ స్వస్వసాయుజ్యదాని తు ॥ ౪౮ ॥
అన్యదేవాదికానాం యే భక్తాః క్షేత్రే మృతా యది ।

తే సర్వే శుక్లగత్యా చ బ్రహ్మభూతా భవంతి వై || ౪౯ ||

యాత్రాం తత్ర ప్రకుర్వంతి భక్తా భాద్రపదే ప్రియే |
శుక్లపక్షే చతుర్థ్యాం వై మహోత్సవపరాయణాః || ౫౦ ||

క్షేత్రవాసిజనాః సర్వే దేవరిగణసంయుతాః |
పరస్పరం విశేషేణ బోధయంతి గజాననమ్ || ౫౧ ||

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౦ పాన ౨౧)

విఘ్నరాజచరిత్రాణి కథయంతి పరస్పరమ్ |
సాశ్రునేత్రా భవన్త్యేతే భక్త్యా విఘ్నేశ్వరస్య చ || ౫౨ ||

యస్మిన్ కస్మిన్ దినే దేవి యాత్రాం కుర్వంతి మానవాః |
ఇహ భుక్త్వాఽఖిలాన్ భోగానస్తే ముక్తిమవాప్నుయః || ౫౩ ||

యే తత్ర విఘ్నరాజం తు నమంతి మనసిప్పితమ్ |
లభ్యా సుఖయుతాః సర్వే భవన్తే నాత్ర సంశయః || ౫౪ ||

యత్ర కుత్ర స్థితా దేవి భక్తా విఘ్నేశ్వరస్య చ |
బ్రహ్మభూతా న సన్దేహో దర్శనాత్ పావనా నృణామ్ || ౫౫ ||

మానుషం దేహమాప్యైవ న పశ్యేద్విఘ్ననాయకమ్ |
పశుతుల్యః స విజ్ఞేయో జన్మ తస్య నిరర్థకమ్ || ౫౬ ||

ఏవం ఖణ్డేషు సర్వేషు ద్వీపేషు క్షేత్రముత్తమమ్ |
విఘ్నరాజస్య విస్తేశైః కృతముత్తరదిగ్భవమ్ || ౫౭ ||

బ్రహ్మభూయప్రదం క్షేత్రం వైఘ్నేశం చ చతుష్పదమ్ |
తస్య కిం వర్ణనం కుర్యాం యత్ర వేదా విసిస్మిరే || ౫౮ ||

సజ్జీవేణ మయా ప్రోక్తం క్షేత్రమాహాత్యమ్ముత్తమమ్ |
విస్తరేణ న కోఽప్యేతద్వర్ణయితుం క్షమో భవేత్ || ౫౯ ||

ఏవం విఘ్నేశ్వరో దేవో నానాఽవతారకారకః |
భక్తానాం రక్షణార్థాయాభక్తానాం హరణాయ చ || ౬౦ ||

అవతారా అసంఖ్యాతా విఘ్నేశస్య మహోత్సవః |
తేషాం చరిత్రకం వక్తుం న సమర్థోఽహమజ్ఞాసా || ౬౧ ||

ఇదం మమాసురస్యైవ శమనం కథితం మయా |

చరిత్రం విఘ్నరాజస్య సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ || ౬౨||

శృణుయాద్యః పఠేద్వాఽపి భయం తస్య మమాత్మకమ్ |
న భవేదీప్సితం సర్వం లభేద్బ్రహ్మ సనాతనమ్ || ౬౩||

|| ౬౦ తత్సదితి శ్రీమదావ్యై పురాణోపనిషది శ్రీమన్మొద్గలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే మమాసురశాన్తియుక్తవిఘ్నేశచరిత-
క్షేత్రవర్ణనం నామ నవమోఽధ్యాయః || ౬౯

౭.౧౦ విష్ణవతారవర్ణనం నామ దశమోఽధ్యాయః

|| శ్రీగణేశాయ నమః ||

దితిరువాచ |

శ్రుత్వా బ్రహ్మప్రదం పూర్ణం సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ |
చరితం విఘ్నరాజస్య న తృప్తాఽహం మునీశ్వర || ౧||

అహో విఘ్నపతిః సాక్షాద్బ్రహ్మభూతో న సంశయః |
మయా జ్ఞాతోఽధునా నాథ తవ వాక్యాద్విశేషతః || ౨||

అవతారాన్ వద స్వామిన్ విఘ్నేశస్య మహాత్మనః |
ముఖ్యానపారకేషు త్వం తారయస్వ భవార్ణవాత్ || ౩||

ముద్గల ఉవాచ |

ఏవం పృష్టో మహాయోగీ కశ్యపో హర్షసంయుతః |
సమాలిక్ష్య ప్రాయాం దక్ష జగద వచనం హితమ్ || ౪||

ధన్యాఽసి దక్షపుత్రి త్వం యేన విఘ్నేశ్వరే రతిః |
జాతా తే సార్థకం సర్వం కరిష్యసి న సంశయః || ౫||

విఘ్నేశేన మహాదేవి సృష్టం బ్రహ్మ హ్యసన్తయమ్ |
సద్రూపం తత్ర బిమ్బేన మాయాభ్యాం సంస్థితః ప్రభుః || ౬||

తతస్తాభ్యాం మిలిత్వా వై సృష్టం చ ద్వివిధం పరమ్ |
స్వతః పరత ఉత్థానం తతః సోఽహం చ బిన్దుకమ్ || ౭||

తతశ్చతుర్విధం దేవి విశ్వం సృష్టం విశేషతః |

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౦ పాన ౨౨)

స్థూలసూక్ష్మసమాత్మాఖ్యమేకానేకాదిసంయుతమ్ || ౮||

ఏవం నానావిధం బ్రహ్మ విశ్వం నానావిధం పురా ।
 ఆనన్దేన విహీనత్వాద్బభౌ వ్యాపారవర్జితమ్ ॥ ౯ ॥
 స్వస్వక్రియాం ప్రచక్తుర్యై న తత్ర మోహయుక్తతా ।
 హీనతా న తథా తాని ఖేదయుక్తాని సమ్భభుః ॥ ౧౦ ॥
 తైస్తపో ఘోరరూపం తు కృతం విఘ్నేశ్వరస్య వై ।
 ధ్యాత్వా బ్రహ్మమయం రూపమేకాక్షరవిధానతః ॥ ౧౧ ॥
 దివ్యవర్షనహస్తే తు గతే తు విఘ్ననాయకః ।
 హృది తేషాం ప్రసన్నోఽభూత్ ప్రకటశ్చ బభూవ హ ॥ ౧౨ ॥
 నరకుఞ్జరయుక్తం యద్దర్శయామాస రూపకమ్ ।
 దృష్ట్వా తం హర్షితాని బ్రహ్మాణి వై నేమురన్తరే ॥ ౧౩ ॥
 విఘ్నేశకృపయా తేషాం తద్రూపఞ్జానజోఽమలః ।
 బోధో బభూవ తేనైవ తుష్టాని స్మ భజన్తి తమ్ ॥ ౧౪ ॥
 తతో విష్ణుస్వరూపేణ విఘ్నేశో వరదోఽభవత్ ।
 ఆగత్య తాన్ ఉవాచాథ వరాన్ వృణుత సర్వపః ॥ ౧౫ ॥
 తతో బ్రహ్మాణి తం దృష్ట్వా విస్మితాని బభూవిరే ।
 విఘ్నేశకృపయా తేషాం ఞ్జానం తస్య బభూవ హ ॥ ౧౬ ॥
 బిమ్బాత్మకశ్చ సర్వత్ర విఘ్నేశోఽయం ప్రతాపవాన్ ।
 స్వమహిమ్ని స్థితః సోఽపి గజవక్త్రాదిచిహ్నితః ॥ ౧౭ ॥
 తతో హర్షయుతాన్యేవం ప్రణేముర్భక్తిభావతః ।
 నత్వా పూజ్య మహావిష్ణుం తుష్టువుస్తం సులోచనే ॥ ౧౮ ॥
 బ్రహ్మీణ్యాయః ।
 విఘ్నేశాయ నమస్తుభ్యం గరుడధ్వజినే నమః ।
 చతుర్భుజాయ సర్వేషాం పతయే వై నమో నమః ॥ ౧౯ ॥
 చక్రపాణే రమేశాయ పరాత్పరతరాయ చ ।
 హేరమ్బాయ వికుణ్ఠస్య నాథాయ తే నమో నమః ॥ ౨౦ ॥
 స్వానన్దవాసినే తుభ్యం గజాననాయ ధుణ్ఠయే ।
 అపారాయ మహేశానసుతాయ తు నమో నమః ॥ ౨౧ ॥
 కాశ్యపాయ చ శేషస్య పుత్రాయ భక్తవత్సల ।

దైత్యదానవనాశాయ శార్ఙ్గణే తే నమో నమః ॥ ౨౨॥

గదాధరాయ దేవాయ వాసుదేవాయ దేవప ।

ధర్మస్థాపనకారాయ బ్రహ్మణే తే నమో నమః ॥ ౨౩॥

సదసన్మయరూపాయ చానన్దపదధారిణే ।

సమాయ సర్వభావేషు శాశ్వతాయ నమో నమః ॥ ౨౪॥

నమో వాగతిరూపాయ దేహదేహిప్రచారిణే ।

బోధాయ చ విదేహాయ విష్ణవే తే నమో నమః ॥ ౨౫॥

కిం స్తుమస్త్యాం పరేశాన యత్ర వేదా వికుణ్ఠితాః ।

యోగినస్తు మహాభాగ ప్రసన్నో భవ తే నమః ॥ ౨౬॥

బ్రహ్మణి ఏవం స్తుత్వా చ ప్రణేముస్తం జనార్దనమ్ ।

తాన్యత్రాప్య జగద స్వయం విష్ణుర్వర్షసంయుతః ॥ ౨౭॥

విష్ణురువాచ ।

భవత్కృతం మదీయం చ స్తోత్రం భుక్తిప్రదం భవేత్ ।

ముక్తిదం శృణ్వతే బ్రహ్మదాయకం పఠతే సదా ॥ ౨౮॥

బ్రహ్మణి యద్యదిచ్ఛేత తత్తద్ వృణుత సత్వరమ్ ।

దాస్యామి తపసా తుష్ఠః స్తోత్రేణానేన నిశ్చితమ్ ॥ ౨౯॥

బ్రహ్మణ్యూచుః ।

దేహ్యానన్దమయం నాథ సౌఖ్యం స్వాభావికం పరమ్ ।

సామర్థ్యం స్వస్వకార్యేషు సత్యసంకల్పనమృతమ్ ॥ ౩౦॥

తవ పాదయుగే నాథ భక్తిం దేహి విశేషతః ।

యోగశాన్తిభవం సౌఖ్యం బ్రహ్మభూయప్రదాయకమ్ ॥ ౩౧॥

విష్ణురువాచ ।

భవద్భిః ప్రార్థితం సర్వం తత్తత్ సర్వం భవిష్యతి ।

సఫలం సర్వభావేన కురుధ్వం కార్యముత్తమమ్ ॥ ౩౨॥

యోగశాన్తిం ప్రవక్ష్యామి బ్రహ్మభూయప్రదాయినీమ్ ।

బ్రహ్మణి భక్తియుక్తాని శృణుధ్వం యోగసేవనాత్ ॥ ౩౩॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౧ పాన ౨౩)

పఞ్చచిత్తమయీం బుద్ధిం తత్ర బ్రాన్తికరీం పరామ్ ।

సిద్ధిం జానీత సర్వత్ర తయోః స్వామీ గజాననః ॥ ౩౪ ॥

సమ్ప్రజ్ఞాతమయో దేహో సమ్ప్రజ్ఞాతాత్మకం శిరః ।
గజరూపం తయోర్యోగే దేహధారీ బభూవ హ ॥ ౩౫ ॥

సంయోగాఖ్యో గకారశ్చ ణకారో యోగగః స్మృతః ।
తయోర్యోగే గణేశోఽయం నామాఽభూన్నాత్ర సంశయః ॥ ౩౬ ॥

స్వసంవేద్యేన యోగేన దర్శనం జాయతే పరమ్ ।
గణేశస్య చ తేనాఽయం స్మృతః స్వానందవాసకః ॥ ౩౭ ॥

అసచ్ఛక్తిశ్చ సద్భానుః సమోహం నేతి శక్యరః ।
చతుర్థాం బ్రహ్మణాం యోగే స్వానందః కథ్యతే బుధైః ॥ ౩౮ ॥

స్వానందో మాయయా యుక్తః సంయోగాత్ బ్రహ్మణాం మతః ।
అయోగో బ్రహ్మణాం మాయయా హీనో వ్యతిరేకతః ॥ ౩౯ ॥

సంయోగాఽయోగయోర్యోగే గణేశః శాన్తిరూపధృక్ ।
తం భజధ్వం విశేషేణ హృది చిత్తప్రచాలకమ్ ॥ ౪౦ ॥

తేన చ బ్రహ్మభూతాని భవిష్యథ న సంశయః ।
బ్రహ్మణి కథితం యోగం ప్రయుజ్ఞ్వం భక్తికారణాత్ ॥ ౪౧ ॥

యద్యచ్ఛక్తి క్రియతే తత్త్వైర్లగద్రవనకాదికమ్ ।
భవద్భిన్నధణేశాయ సమర్ప్య సకలాః క్రియాః ॥ ౪౨ ॥

ఏవముక్త్వా మహావిష్ణుస్తత్త్రివాన్తరథీయత ।
బ్రహ్మణి తం నమస్కృత్య సాధయామాసురజ్ఞాసా ॥ ౪౩ ॥

క్రమేణ బ్రహ్మభూతాని బ్రహ్మణి చ బభూవిరే ।
తాని బ్రహ్మణి యోగేన గాణేశే దక్షనస్థిని ॥ ౪౪ ॥

తత ఆనందయుక్తాని చక్రుః సర్వం చరాచరమ్ ।
తత్రానందేన సర్వాణి క్రీడాం చక్రుః పరస్పరమ్ ॥ ౪౫ ॥

ఏతత్తే కథితం సర్వం చరిత్రం దేవి శోభనమ్ ।
విష్ణురూపధరస్యాస్య విఘ్నరాజస్య సర్వదమ్ ॥ ౪౬ ॥

శృణుయాద్యో నరో వాఽపి పఠేత్తస్య ప్రియే సదా ।
భుక్తిముక్తిప్రదం పూర్ణం సర్వానందకరం భవేత్ ॥ ౪౭ ॥

॥ ఓం తత్సదీతి శ్రీమదావ్యై పురాణోపనిషది శ్రీమన్మౌద్గలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే విష్ణవతారవర్ణనం నామ దశమోఽధ్యాయః ॥ ౭.౧౦

౭.౧౧ లక్ష్మీవినాయకచరితవర్ణనం నామైకాదశోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

కశ్యప ఉవాచ ।

ఏకదా సుఖమాసీనం నారాయణమనామయమ్ ।

ప్రణమ్య తం మహాభాగో విష్వక్సేన ఉవాచ హ ॥ ౧॥

విష్వక్సేన ఉవాచ ।

వద కేశవ యోగం మే శాన్తిదం తే పదప్రదమ్ ।

సంసాధ్య విష్ణురూపోఽహం భవిష్యామి సుభక్తితః ॥ ౨॥

శ్రీనారాయణ ఉవాచ ।

నామరూపాత్మకం సర్వమసత్యం వేదవాదతః ।

జన్మమృత్యుయుతం విద్ధి బ్రహ్మ తత్ర చ తాదృశమ్ ॥ ౩॥

సర్వభేదవిహీనం యత్ పరం బ్రహ్మాత్మవాచకమ్ ।

అమృతం సత్యమేకం తజ్జానీహి యోగనేవయా ॥ ౪॥

తయోర్యోగే సమం బ్రహ్మ సదానన్దమయం పరమ్ ।

విష్ణురూపం సమాఖ్యాతం జానీహి భక్తిభావతః ॥ ౫॥

తదేవ విఘ్నరాజాఖ్యం బ్రహ్మ వేదే ప్రతిష్ఠితమ్ ।

తం భజన్వ విధానేన తదా శాన్తిమవాప్స్యసి ॥ ౬॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౧ పాస ౨౪)

విష్వక్సేన ఉవాచ ।

కథం విఘ్నేశ్వరః స్వామిన్ విష్ణురూపః ప్రకీర్తితః ।

వద మాం సర్వశాస్త్రజ్ఞ సంశయస్థాపనుత్తయే ॥ ౭॥

శ్రీవిష్ణురువాచ ।

మాయాసుఖం విజానీహి విఘ్నయుక్తం విశేషతః ।

ఆత్మసౌఖ్యం సదా ప్రోక్తం విఘ్నహీనం బుధైః పురా ॥ ౮॥

తయోర్యోగే గణేశానో విఘ్నరాజః ప్రకీర్తితః ।

సదానన్దమయః సోఽపి యోగిభిః నేవితోఽభవత్ ॥ ౯॥

గణః సమూహరూపశ్చ సమూహో బ్రహ్మవాచకాః ।
 బాహ్యోన్తరాదియోగేన జ్ఞాయంతే యోగిభిర్ధ్రువమ్ ॥ ౧౦॥
 గణేశానస్య బిమ్బం యత్ పతితం మాయయా యుతమ్ ।
 తదేవ శివవిష్ణ్వాది వాచకం ప్రబభూవ హ ॥ ౧౧॥
 అతో గణేశరూపా వై వయం సర్వే కలాంశతః ।
 తం భజస్య విధానేన తదా శాన్తిమవాప్స్యసి ॥ ౧౨॥
 కశ్యప ఉవాచ ।
 విష్ణోర్వచనమాకర్ణ్య విష్వక్సేనః ప్రణమ్య తమ్ ।
 జగదా భక్తిసంయుక్తో వచనం దక్ష పుత్రితే ॥ ౧౩॥
 విష్వక్సేన ఉవాచ ।
 నాఽహం భజామి విఘ్నేశం తవ భక్తిపరాయణః ।
 త్వత్తః పరతరం నాస్తి వదనే కిం జనార్దన ॥ ౧౪॥
 ఏవముక్త్వా స్వయం విష్ణుం తం ప్రణమ్య యయౌ ప్రియే ।
 వనం యోగస్య సిద్ధ్యర్థం తతాప తప ఆదరాత్ ॥ ౧౫॥
 ఆనన్దం సర్వభావేషు విష్ణుం ధృత్వా స్వయం హృది ।
 జజాప మస్త్రరాజం స ఇదం విష్ణుస్తు ఋగ్భవమ్ ॥ ౧౬॥
 నిరాహారపరో భూత్వా విష్వక్సేనః ప్రతాపవాన్ ।
 తపశ్చకార తద్భక్త్యా వైష్ణవానాం శిరోమణిః ॥ ౧౭॥
 తతో వర్షశతే పూర్ణే ప్రసన్నో గణనాయకః ।
 దదౌ యోగం సమాఖ్యం తు తస్మై భావధరః ప్రభుః ॥ ౧౮॥
 స్వయం సంయోగరూపం తం దృష్ట్వా సంహర్షితోఽభవత్ ।
 తతో హృది గణేశానం దదర్శ లక్ష్మీసంయుతమ్ ॥ ౧౯॥
 దృష్ట్వా ఖేదసమాయుక్తో విష్ణుం చిన్త్య మహాయశాః ।
 మస్త్రం జజాప తత్రైవ గణేశమవలోకయన్ ॥ ౨౦॥
 క్షణం నారాయణం లక్ష్మ్యో యుక్తం దదర్శ చేతసి ।
 క్షణాద్విఘ్నేశ్వరం సోఽపి విస్మితః ప్రబభూవ హ ॥ ౨౧॥
 తపసోఽతిప్రభావేణ శుద్ధచిత్తో బభూవ హ ।

త్యక్త్వాభిమానజం మోహం విచారమకరోత్ హృది || ౨౨||

మాయామయం శరీరం తు మాయాహీనం చ మస్తకమ్ |

గజాకారం తయోర్యోగే దేహధారీ గణేశ్వరః || ౨౩||

ఆస్య బిమ్బం సదా మోహాయుతం దేవి వినిశ్చితమ్ |

విష్ణుః సమస్వభావస్థో లక్ష్మ్యాయుక్తో విశేషతః || ౨౪||

స్వమహిమ్ని స్థితో దేవః సిద్ధిబుద్ధిసమన్వితః |

మాయాఖలకరః సోఽపి లక్ష్మీపతిరుదాహృతః || ౨౫||

విష్ణునా బోధితోఽహం తు పూర్వకాలేఽభిమానతః |

అబుధ్యం వైవ తద్రూపం వృథా పణ్ణితకో యథా || ౨౬||

అహో యోగసమం కిఞ్చిన్న దృష్టం వైవ సంశ్రుతమ్ |

యస్య నేవనమాత్రేణాభిమానో నాశమేష్యతి || ౨౭||

ఏవం విచార్య దేవేశం గణేశం ధ్యానసంయుతః |

ధ్యాత్వా పుపూజ భావేన మానస్యా పూజయా స తు || ౨౮||

తతః ప్రసన్నతాం యాతో గణేశో భక్తవత్సలః |

వరాన్ దాతుం సమాయాతో విష్వక్సేనాశ్రమే ప్రియే || ౨౯||

ధ్యానస్థో న బుబోధైవ సమాగతం గజాననమ్ |

విష్వక్సేనస్తతశ్చిత్రం చకార విఘ్ననాయకః || ౩౦||

హృదిస్థం గణనాథం స లోపయామాస తక్షణాత్ |

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౧ పాన ౨౫)

తతోఽతివిహ్వలః సోఽపి తం దదర్శ బహిః స్థితమ్ || ౩౧||

లక్ష్మ్యాయుక్తం గణాధీశం దృష్ట్వా హర్షసమన్వితః |

ఉత్థాయ తం ప్రణమ్యాఽఽదౌ విష్వక్సేనః పుపూజ హ || ౩౨||

పూజయిత్వా పునర్దేహం ప్రణమ్య సాశ్రులోచనః |

తుష్టావ భక్తిసంయుక్తః కృతాఙ్గులిర్గజాననమ్ || ౩౩||

విష్వక్సేన ఉవాచ |

విఘ్నేశాయ నమస్తుభ్యం భక్తవిఘ్నవిनाశినే |

విఘ్నదాత్రే సునాథాయ హ్యభక్తేభ్యో నమో నమః || ౩౪||

లక్ష్మీపతే నమస్తుభ్యం సిద్ధిబుద్ధివరాయ చ ।
 స్వానందవాసినే దేవ వికుణ్ఠస్థాయ తే నమః ॥ ౩౫॥
 కేశవాయ పరేశాయ చక్రపాణే గదాధర ।
 హేరమ్బాయ నమస్తుభ్యం పరశోర్ధారకాయ చ ॥ ౩౬॥
 దశరథసుతాయైవ వాసుదేవాయ తే నమః ।
 శివపుత్రాయ దేవేశ వరేణ్యసూనవే నమః ॥ ౩౭॥
 యోగాకారాయ నాథాయ యోగానాం శాస్త్రిదాయినే ।
 కర్తృ హర్తృ సదా పాత్రే గణేశాయ నమో నమః ॥ ౩౮॥
 శేషశాయిన్నమస్తుభ్యం నాభిశేషాయ తే నమః ।
 సర్పయజ్ఞోపవీతాయ లమ్బోదరాయ శాశ్వతే ॥ ౩౯॥
 నానాఖేలకరాయైవ నానామాయాప్రచాలక ।
 ఖేలహీనాయ దేవానాం సహాయాయ నమో నమః ॥ ౪౦॥
 అసురాణాం వినాశాయాసురభ్యో వరదాయినే ।
 ధుణ్ణీరాజాయ భక్తేశ భక్తిప్రియాయ తే నమః ॥ ౪౧॥
 గణేశాయ గణానాం తు చాలకాయ పరాత్పర ।
 నారాయణాయ కృష్ణాయ మేఘశ్యామాయ తే నమః ॥ ౪౨॥
 మాయాయుక్తతయా నాథ విఘ్నరూపోఽసి సర్వదా ।
 స్వమహిమ్ని స్థితస్త్వం తు గణేశస్తే నమో నమః ॥ ౪౩॥
 అతో గణేశ తే నామ విఘ్నర్వేదేషు కథ్యతే ।
 యో విఘ్నః స హి విఘ్నశో నాస్తరం విద్యతే కదా ॥ ౪౪॥
 ఏవం స్తుత్వా గణేశానం ప్రణనామ మహామతిః ।
 జగద విప్లవేనం చ తం దేవో విఘ్ననాయకః ॥ ౪౫॥
 శ్రీవిఘ్నేశ ఉవాచ ।
 వరాన్ వరయ మత్తస్త్వం విప్లవేన మహామతే ।
 తవ దాస్యామి భక్త్యాఽహం తుష్టః స్తోత్రేణ మానద ॥ ౪౬॥
 త్వయా కృతమిదం స్తోత్రం భుక్తిముక్తిప్రదం భవేత్ ।
 పఠతే శృణ్వతే చైవ సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ ॥ ౪౭॥
 కశ్యప ఉవాచ ।

గణేశవచనం శ్రుత్వా విష్వక్సేనస్తమబ్రవీత్ |

కృత్వా కరపుటం భక్త్యా నమ్రకన్ధర ఆదరాత్ || ౪౮||

విష్వక్సేన ఉవాచ |

యది ప్రసన్నతాం యాతస్తదా దేహి గజానన |

భక్తిం తే పాదపద్మే మే శాన్తియోగం ప్రయచ్ఛ చ || ౪౯||

జగద గణరాజస్తు శ్రుత్వా తం హర్షయన్నివ |

మదీయా భక్తిరుగ్రా తే భవిష్యతి న సంశయః || ౫౦||

విష్ణుసజ్జతియోగేన శాన్తియోగమవాప్స్యసి |

యద్యదిచ్చసి తత్తతే సఫలం చాఽస్తు సర్వదా || ౫౧||

ఏవముక్త్వాంఽతర్దధేఽసౌ గణేశో భక్తియన్త్రితః |

విష్వక్సేనో జగమైవ వికుణ్ఠం విష్ణుమానమత్ || ౫౨||

వృత్తాన్తం కథయామాస శ్రుత్వా సంహర్షితోఽభవత్ |

కేశవస్తూత్తమం తస్మై మహాయోగం జగద చ || ౫౩||

సాధయిత్వా యథాన్యాయం యోగివన్ద్యో బభూవ హ |

విష్వక్సేనో గణేశానమభజద్భక్తిసంయుతః || ౫౪||

గురురూపం మహావిష్ణుం దేవరూపం గణేశ్వరమ్ |

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౨ పాన ౨౬)

ధృత్వా హృది మహాతేజా యోగధ్యానపరోఽభవత్ || ౫౫||

ఇదం లక్ష్మీగణేశశస్య కథితం తే చరిత్రకమ్ |

సర్వసిద్ధిప్రదం పూర్ణం పఠనాచ్ఛృవణాద్భవేత్ || ౫౬||

|| ఓం తత్సదితి శ్రీమదావ్యై పురాణోపనిషది శ్రీమన్మౌగ్ధలే మహాపురాణే

సప్తమే ఖణ్డే విరఘ్నరాజచరితే లక్ష్మీవినాయకచరితవర్ణనం నామైకాదశోఽధ్యాయః ||

౭.౧౧

౭.౧౨ శూర్పకర్ణావతారవర్ణనం నామ ద్వాదశోఽధ్యాయః

|| శ్రీగణేశాయ నమః ||

కశ్యప ఉవాచ |

మధుక్రైటభనాశార్థం విష్ణునా తపసా పురా |

ఆరాధితో గణేశానస్తద్భక్త్యా యోగసేవయా ॥ ౧॥

తతః ప్రసన్నతాం యాతో విఘ్నేశః ప్రదదౌ వరాన్ ।
తైర్ముక్తః స జఘానైవ దైత్యౌ పరమదారుణౌ ॥ ౨॥

గణేశవరదానేన యశోయుక్తో జనార్దనః ।
తం జేతుం కః క్షమా దేవి ప్రభవిష్యతి తే సుతః ॥ ౩॥

అతస్త్వక్వౌ స్వపుత్రేషు మమతాం భజ భావతః ।
విఘ్నేశం యోగినాం తేన వన్ద్యా త్వం ప్రభవిష్యసి ॥ ౪॥

యాదృశం గణరాజేన రచితం త్రివిధం పురా ।
తాదృశం వర్తతే సర్వం సదేవాసురమానుషమ్ ॥ ౫॥

కశ్యపస్య వచః శ్రుత్వా హర్షయుక్తా దితిః పునః ।
జగాద తం సుఖార్థాయ యోగివన్ద్యం ప్రజాపతే ॥ ౬॥

దితిరువాచ ।

విఘ్నరాజావతారస్య చరితం పునరాదరాత్ ।
వద మే మునిముఖ్య త్వం జ్ఞానం తస్య తథా పరమ్ ॥ ౭॥

కశ్యప ఉవాచ ।

ధర్మఘ్నస్య చ పుత్రోఽభూద్యజ్ఞధ్రుజ్ఞౌమకోఽసురః ।
స శైవీం సాధయామాసోపాసనాం పాపనిశ్చయః ॥ ౮॥

పశ్చాక్షరవిధానేన తోషయామాస శక్జురమ్ ।
దివ్యైర్వర్షసహస్రైస్తం వరదః శక్జురో యయౌ ॥ ౯॥

స్తుతః సమూజితస్తేన ప్రసన్నస్తమువాచ హ ।
వరాన్ వరయ దాస్యామి తపసా తోషితోఽసుర ॥ ౧౦॥

స వవ్రే త్రిగుణేభ్యో మే మరణం న భవేత్ కదా ।
రాజ్యమారోగ్యసంయుక్తం బ్రహ్మిణ్ణస్య చ దేహి భోః ॥ ౧౧॥

యద్యదిచ్ఛామి దేవేశ తత్తన్ మే సఫలం భవేత్ ।
తథేతి తం జగాదైవ శక్జురోఽత్స్వితోఽభవత్ ॥ ౧౨॥

తతః స్వగృహమాగత్య దైత్యరాజో బభూవ హ ।
యజ్ఞధ్రుక్ సైన్యమాదాయ జిగ్యే బ్రహ్మిణ్ణమోజసా ॥ ౧౩॥

దేవాః శమ్భుముఖాః సర్వే ప్రవేలుశ్చ దిశో దశ ।

తేషాం పదేషు దైత్యేన్ద్ర్యాన్ స్థాపయామాస యజ్ఞహా ॥ ౧౪ ॥

తతో యజ్ఞవినాశార్థం యతతే స్మ విశేషతః ।

యజ్ఞహా క్రోధసంయుక్తో మునీన్ సర్వానతాడయత్ ॥ ౧౫ ॥

త్యక్త్వా మునిగణా యజ్ఞాన్ ప్రవేలుర్భయసంయుతాః ।

వర్ణసక్కరభావం చ చకార సచరాచరమ్ ॥ ౧౬ ॥

తతో విష్ణువినాశార్థం యతతే స్మ మహాఖలః ।

దేవానాం మూలనాశార్థం దైత్యః పరమదారుణైః ॥ ౧౭ ॥

యజ్ఞో విష్ణుః సమాఖ్యాతో వేదేషు వేదవాదిభిః ।

యజ్ఞనాశే స్వయం నష్టో భవిష్యతి జనార్దనః ॥ ౧౮ ॥

(Page ౪౦. ౭ ఆ. ౧౨ పాన ౨౭)

ఏవం విచార్య దైత్యేశో యజ్ఞాన్ సర్వాన్ బభ్రజ్ఞ హా ।

యజ్ఞహీనం చకారైవ త్రైలోక్యం సచరాచరమ్ ॥ ౧౯ ॥

తతో విష్ణుః క్షుధావిష్టో బభూవే దేవసంయుతః ।

అస్థిచర్మావశేషశ్చ సస్మార గణనాయకమ్ ॥ ౨౦ ॥

రక్ష మాం గణనాథ త్వం దైత్యాత్ పరమదారుణాత్ ।

మరిష్యామి న సన్దేహో యజ్ఞనాశప్రభావతః ॥ ౨౧ ॥

దేవైః సార్థం మహావిష్ణుస్తతాప తప ఉత్తమమ్ ।

ఏకాక్షరవిధానేన తోషయామాస విఘ్నపమ్ ॥ ౨౨ ॥

గతే వర్షశతే పూర్ణే తం యయౌ గణనాయకః ।

స్తుతః సమూజితః సర్వైః ప్రసన్నో వరదోఽభవత్ ॥ ౨౩ ॥

తైర్వృతో దైత్యనాశార్థం తథేతి క్రోధసంయుతః ।

తాన్ జగాద యయౌ హస్తుం యజ్ఞఘ్నం దేవవైర్వృతః ॥ ౨౪ ॥

కృత్వా యుద్ధం మహాఘోరం జఘానాఙ్కశఘాతతః ।

యజ్ఞఘ్నం ముక్తిగం చక్రే దైత్యాన్ పాతాలగామినః ॥ ౨౫ ॥

తతః స దేవసంయుక్తో విష్ణుర్మునిగణైస్తథా ।

తుష్టావ సుస్థిరో భూత్వా పూజ్య నత్వా కృతాఙ్ఘ్రిః ॥ ౨౬ ॥

శ్రీవిష్ణురువాచ ।

నమస్తే విఘ్నరాజాయ విఘ్నానాం విఘ్నకారిణే ।

మహావిఘ్నప్రశాంతాయ దేవదేవేశ తే నమః ॥ ౨౭॥

అనాదయే పరేశాయ సర్వాఽఽదౌ సంస్తుతాయ చ ।

సర్వేభ్యో వరదాత్రే తే వరదాయ నమో నమః ॥ ౨౮॥

వినాయకాయ సర్వేషాం నాయకాయ పరాత్పర ।

ఢుణ్ణీరాజాయ వేదాదిఢుణ్ణీతాయ నమో నమః ॥ ౨౯॥

సర్వేభ్యః స్వస్వరూపేణ సుఖదాయ పరాత్మానే ।

ఆనందాయాప్రమేయాయ బ్రహ్మణే తే నమో నమః ॥ ౩౦॥

గణానాం పతయే తుభ్యం నానాగణసురూపిణే ।

సదా స్వానందనాథాయ సిద్ధిబుద్ధిపతే నమః ॥ ౩౧॥

బ్రహ్మణే విష్ణవే తుభ్యం శక్తయే శక్కరాయ చ ।

ఇన్ద్రాదిదేవరూపాయ కలయా తే నమో నమః ॥ ౩౨॥

మునయే క్షేత్రరూపాయ వైశ్వాయ శూద్రరూపిణే ।

పశుపక్ష్యాదిరూపాయ వర్ణాశ్రమయుజే నమః ॥ ౩౩॥

నాగాయ సురరూపాయ రాక్షసాయ విహారిణే ।

చరాచరమయాయైవ శూర్పకర్ణాయ తే నమః ॥ ౩౪॥

త్రినేత్రాయ త్రిశూలస్య ధారకాయ చ చక్రిణే ।

పాశాఙ్కుశధరాయైవ హేరమ్బాయ నమో నమః ॥ ౩౫॥

నమస్తే పరేశాయ సర్వాత్మకాయ సదా బోధరూపాయ నైరఙ్ఘనాయ ।

అయోగాయ సంయోగమాయాధరాయ జనేభ్యః సుశాన్తిప్రదాయాథ ధామ్నే ॥ ౩౬॥

కిం స్తౌమి త్వాం గణాధీశ యత్ర వేదాశ్చ యోగినః ।

విసిస్మిరే సుశాన్తిస్థాః శాన్తిరూపాయ తే నమః ॥ ౩౭॥

యజ్ఞహా నిహతః స్వామింస్తేన దేవర్షయో వయమ్ ।

రక్షితాః సర్వభావేన ప్రాణదాతర్నమో నమః ॥ ౩౮॥

భక్తిం దేహి గణాధీశ తవ పాదామ్బుజేఽమలామ్ ।

తయా వయం చ యోగేశ బన్ధహీనా భవామహే ॥ ౩౯॥

ఏవముక్త్యా ప్రణేముస్తం దేవా మునిసమన్వితాః ।

తాంస్తథేతి జగదైవాంఽతర్దధే శూర్పకర్ణకః ॥ ౪౦॥

తత్ర మూర్తిం సమాస్థాయ శూర్పకర్ణస్య సర్వదామ్ |
పూజ్య స్వస్థానగాః సర్వే బభూవుర్విగతజ్వరాః || ౪౧||

స్వస్వాచారసమాయుక్తం బభూవ హ చరాచరమ్ |
ఏవం చకార విఘ్నేశో నానాదైత్యవిహింసనమ్ || ౪౨||

అవతారా అసఙ్ఖ్యాతా విఘ్నరాజస్య శోభనే |
తేషాం వక్తుం చరిత్రాణి న సమర్థాః శివాదయః || ౪౩||

సఙ్ఖేపేణ మయా తస్యాఽవతారాః కథితాః పరాః |

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౩ పాన ౨౮)

భజస్వ తం విధానేన తదా శాన్తిమవాప్స్యసి || ౪౪||

రజోయుక్తం యథా ధాన్యం రజోహీనం కరోతి చ |
నరైః సంసాధితం శూర్పం యోగ్యం భోజనకాదిషు || ౪౫||

తథా మాయావికారేణ యుక్తం బ్రహ్మ న లభ్యతే |
త్యక్త్వాపాననకం తస్య శూర్పకర్ణస్య సుందరి || ౪౬||

శూర్పకర్ణం సమాశ్రుత్య మలం త్యక్త్వా హృది స్థితమ్ |
బ్రహ్మైవ నరజాతిస్థః శూర్పకర్ణస్తతః స్మృతః || ౪౭||

బ్రహ్మదః శూర్పవత్ హృత్థో వేదేషు కథితో భవేత్ |
తం భజస్వ విధానేన శాన్తియుక్తా భవిష్యసి || ౪౮||

శూర్పకర్ణావతారస్య కథితం చరితం మయా |
యజ్ఞఘ్నస్య వధార్థాయ బభూవే దేహధారకః || ౪౯||

య ఇదం శృణుయాద్వాఽపి పఠేద్వా పాఠయేన్నరః |
స మానసేప్పితం లభ్యా సుఖీ భవేన్నిరస్తరమ్ || ౫౦||

|| ౬ం తత్పదితి శ్రీమదావ్యై పురాణోపనిషది శ్రీమన్మోఢలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే శూర్పకర్ణావతారవర్ణనం నామ ద్వాదశోఽధ్యాయః ||
౭.౧౨

౭.౧౩ దత్తగీతావర్ణనం నామ త్రయోదశోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

కశ్యప ఉవాచ ।

ఏకదా మాఘమాసే తు మకరస్థే దివాకరే ।

తీర్థాని దేవవిప్రాద్యాః ప్రయాగం జగ్మురాదరాత్ ॥ ౧ ॥

సర్వే సంహృష్టభావస్థా మాఘస్నానపరాయణాః ।

ఓఙ్కారగణనాథం తే పుపూజర్షక్తిసంయుతాః ॥ ౨ ॥

తతః శూలభృతం పూజ్య తత్రస్థం మాధవం ప్రియే ।

త్రివేణీం భావసంయుక్తాః కథాం చక్రుః పురాతనీమ్ ॥ ౩ ॥

భ్రమంస్తత్రాఽఽజగామైవ దత్తో యోగీన్ద్రసత్తమః ।

అవధూతస్య మార్గస్య ప్రకాశక ఉదాహృతః ॥ ౪ ॥

గాణేశం బ్రహ్మపం బ్రహ్మ పరం సర్వార్థదాయకమ్ ।

ఓఙ్కారగణనాథం స ప్రణమ్య స్తోత్రమారభత్ ॥ ౫ ॥

తత్ దృష్ట్వా పరమాశ్చర్యమాయయుస్తం శివాదయః ।

యోగినః కశ్యపాద్యాశ్చాఽన్యే దేవాదయ ఆదరాత్ ॥ ౬ ॥

తం ప్రణమ్య స్థితాః సర్వే యోగీన్ద్రం బ్రహ్మ తత్పరమ్ ।

గణేశభజనే సక్తం దృష్ట్వా పప్రచ్ఛురాదరాత్ ॥ ౭ ॥

శివాదయ ఊచుః ।

భగవన్ సర్వతత్త్వజ్ఞ బ్రహ్మభూతపరాయణ ।

సాక్షాద్బ్రహ్మశరీరస్త్వం సమాగతో యదృచ్ఛయా ॥ ౮ ॥

అవధూతస్య మార్గస్య ప్రకాశార్థం విశేషతః ।

దేహధారీ భవాన్నాథ పావనాయ శరీరిణామ్ ॥ ౯ ॥

తవ దర్శనమాత్రేణ కృతకృత్యా వయం ప్రభో ।

జాతాః కులయుతాః స్వామిన్ బోధయస్వ మునీన్ సురాన్ ॥ ౧౦ ॥

ఏవం వినయసంయుక్తైః స్తుతః పృష్టో మహామునిః ।

జగాద తాన్ మహాభాగాన్ హర్షేణ మహతాఽఽవృతః ॥ ౧౧ ॥

దత్తాత్రేయ ఉవాచ ।

బ్రహ్మవిష్ణుశివాద్యాశ్చాఙ్గీరాద్యా మునయోఽమలాః ।
 శేషాద్యా నాగరాజాశ్చ శ్శృణుధ్వం మే వచో హితమ్ ॥ ౧౨॥
 బ్రహ్మేదం సర్వమాభాతి తం భజధ్వం హితాయ వః ।
 సమర్థా బ్రహ్మభూతాశ్చ భవిష్యథ న సంశయః ॥ ౧౩॥
 తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా పునః సర్వే జగుర్వచః ।
 హర్షేణ యోగివన్ధ్యం తం కృత్వా కరపుటం ప్రియే ॥ ౧౪॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౩ పాన ౨౯)

శివాద్యాః ఊచుః ।
 బ్రహ్మణి బ్రహ్మభూతస్త్వం గణేశం భజసే కథమ్ ।
 నామరూపధరం దేవమోక్షాఙ్కారాకృతిధారకమ్ ॥ ౧౫॥
 అస్మాకం కులదేవోఽయం త్రిగుణాత్మశరీరిణామ్ ।
 మూలభూతో న సన్దేహో యోగినాం కథమజ్ఞసా ॥ ౧౬॥
 తేషాం తద్వచనం శ్రుత్వా స్మయమానో మహాయశాః ।
 దత్తో జగద హర్షేణ జ్ఞానదానార్థమాదరాత్ ॥ ౧౭॥
 దత్త ఉవాచ ।
 గణేశో బ్రహ్మణాం నాథో వేదేషు పరిక్రీర్ణితః ।
 బ్రహ్మ నానావిధం తద్వత్ కథితం మాయయా యుతమ్ ॥ ౧౮॥
 అన్నం బ్రహ్మేతి దేవేశా మునయః శ్శృణుత ప్రియాః ।
 తత్రాన్నమయరూపా తు మాయా మోహకరీ బభౌ ॥ ౧౯॥
 ప్రాణో బ్రహ్మేతి తత్రైవ ప్రాణాకారవిమోహినీ ।
 మాయా మనోమయీ తద్వన్ మనో బ్రహ్మణి సంస్థితా ॥ ౨౦॥
 విజ్ఞానం బ్రహ్మ తత్రేయం మాయా విజ్ఞానరూపిణీ ।
 ఆనన్దం బ్రహ్మ యత్ ప్రోక్తం యుతమానన్దమాయయా ॥ ౨౧॥
 చైతన్యం బ్రహ్మ యత్ ప్రోక్తం మాయా చేతనరూపిణీ ।
 బిన్దుబ్రహ్మేతి తత్రైవ మాయా బిన్దుమయీ బభౌ ॥ ౨౨॥
 సోఽహం బ్రహ్మేతి యత్రేయం మాయా సోఽహం ప్రకాశినీ ।
 బోధో బ్రహ్మేతి బోధాఖ్యా మాయా తత్ర విమోహినీ ॥ ౨౩॥
 విదేహం బ్రహ్మ యత్ ప్రోక్తం మాయా వై దేహరూపిణీ ।

తయా తత్ర మహాదేవా భ్రమన్తి బ్రహ్మమానినః ॥ ౨౪ ॥

కర్మ బ్రహ్మోతి కర్మాఖ్యా మాయా తత్ర విమోహినీ ।
జ్ఞానం బ్రహ్మోతి తద్వత్తు జ్ఞానమాయాయుతం బభౌ ॥ ౨౫ ॥

సమం బ్రహ్మోతి తత్రైవ మాయా సమస్వరూపిణీ ।
సహజం బ్రహ్మ యత్ ప్రోక్తం సహజాఖ్యవికారదమ్ ॥ ౨౬ ॥

అసద్బ్రహ్మోతి యత్ ప్రోక్తం తత్రాసన్మాయయా యుతమ్ ।
సద్బ్రహ్మోతి సదాకారమాయాయుక్తం ప్రకీర్తితమ్ ॥ ౨౭ ॥

సదసన్మయభావాఖ్యం బ్రహ్మ ప్రోక్తం మునీశ్వరాః ।
ఉభయాత్మవికారేణ జ్ఞాతవ్యం సంయుతం సదా ॥ ౨౮ ॥

అవ్యక్తం బ్రహ్మ యత్ ప్రోక్తం యుతమవ్యక్తమాయయా ।
స్వసంవేద్యం పరం బ్రహ్మ యుతం స్వానన్దమాయయా ॥ ౨౯ ॥

ఆత్మాద్వయైకసర్వాఖ్యాద్యాః శబ్దాః పరికీర్తితాః ।
మహావాక్యాదిభిస్తే తు తత్తన్మాయాప్రకాశకాః ॥ ౩౦ ॥

శివవిష్ణుముఖాః శబ్దా బ్రహ్మవాచ్యాః ప్రకీర్తితాః ।
తత్త్వద్వికారసంయుక్తాన్ జానీత దేవసత్తమాః ॥ ౩౧ ॥

పృథ్వీ జలాదితత్త్వాని బ్రహ్మణాం వాచకాని తు ।
తత్త్వద్వికారయుక్తాని జానీత దేవసత్తమాః ॥ ౩౨ ॥

ఏవం నానావిధాన్యేవ బ్రహ్మోణి కథితాని చ ।
వేదాదిషు సమస్తాని మాయామోహాయుతాని తు ॥ ౩౩ ॥

తేషాం స్వామిస్వరూపేణ తిష్ఠతి బ్రహ్మణస్సతిః ।
బ్రహ్మణాం పాతృభావాచ్చ పాలయితృత్వకారణాత్ ॥ ౩౪ ॥

స ఏవాయం గణాధ్యక్షో వేదేషు కథితోఽభవత్ ।
బ్రహ్మభూయమయః సాక్షాత్తం భజామి ద్విజోత్తమాః ॥ ౩౫ ॥

ఉత్పత్తినాశహీనం యద్ గజాఖ్యం బ్రహ్మ చక్షతే ।
సాఙ్ఖ్యం శిరో గణేశస్య గజానన ఇతి స్మృతః ॥ ౩౬ ॥

భూమిసాధనభావేన భవేత్ బ్రహ్మోణి తన్మయః ।
దేహస్తస్య చ యోగాఖ్యో నానాభూమిప్రధారణాత్ ॥ ౩౭ ॥

తయోర్యోగే గణేశానో దేహధారీ బభూవ హ |
 సాఙ్ఖ్యే యోగమయః సాఙ్ఖాత్ పూర్ణశాన్తిప్రదాయకః || ౩౮||
 సంయోగేఽయం గకారాఖ్యో హ్యయోగే ణమయః స్మృతః |
 తయోరీశో గణేశానో నామాఽయం వేదవాదతః || ౩౯||

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౩ పాన ౩౦)

పఞ్చచిత్తమయీ బుద్ధిర్దక్షిణాఙ్గం బభూవ హ |
 పఞ్చభ్రాన్తికరీ సిద్ధిర్వామాఙ్గం తస్య సర్వదా || ౪౦||
 తయోః స్వామీ గణాధ్యక్షో మాయాభ్యామత్ర ఖేలతి |
 చిత్తే చిన్తామణిః సాఙ్ఖాత్ ప్రకాశకారకస్తయోః || ౪౧||
 సమోహం చిత్తముత్సృజ్య యోగీన్ద్రో జాయతే నరః |
 తం భజామి విశేషేణ చిత్తచాలనకారకమ్ || ౪౨||
 కృతాని సిద్ధిబుద్ధిభ్యాం బ్రహ్మాణి సకలాని వై |
 తాని త్యక్త్వా కథం బ్రహ్మ లభ్యతే మానవైః పరమ్ || ౪౩||
 అతోఽయం దేహభృద్భూత్వా భక్తమార్గప్రదాయకః |
 సులభత్వాయ దేవేశా పరో జానీత సంస్థితః || ౪౪||
 తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా వసిష్ఠస్తమువాచ హ |
 సంశయస్య వినాశార్థం సర్వైః సమ్ప్రేరితో వచః || ౪౫||
 వసిష్ఠ ఉవాచ |
 బ్రహ్మ బ్రహ్మైవ వేదేషు కథితం సర్వసమ్మతమ్ |
 బ్రహ్మణస్పృతిరేకోఽయం పతిస్తత్ర కథం మునే || ౪౬||
 పతిరూపా మహామాయా గణేశే సంస్థితాఽభవత్ |
 యథాఽన్నాదివికారస్థం బ్రహ్మ తద్వదయం మతః || ౪౭||
 వసిష్ఠస్య వచః శ్రుత్వా దత్తో హర్షసమన్వితః |
 జగాద తం విశేషజ్ఞం యోగీన్ద్రః పరమార్థవిత్ || ౪౮||
 అన్నప్రాణాదియుక్తాని బ్రహ్మాణి రచితాని తు |
 గణేశేన మహాయోగిన్స్తేనాయం పతిరుచ్యతే || ౪౯||
 బ్రహ్మభిః కథితశ్చాయం పతిస్తేషాం న సంశయః |
 స్వయం బ్రహ్మైవ తన్నాశే తథాఽపి పాతృభావతః || ౫౦||

అన్నప్రాణాదికాన్యేవ వికారాన్ సన్యజన్తి చ |
 బ్రహ్మణి బ్రహ్మభూతాని భవిష్యన్త్యస్య నేవనాత్ || ౫౧ ||
 బ్రహ్మణి బ్రహ్మణి యది చేద్ధతాని మహామునే |
 పతిః కేషాం గణేశానః కథ్యతే కైర్వదాశు మే || ౫౨ ||
 అతో మాయావికారేణ హీనోఽయం గణనాయకః |
 బ్రహ్మైవోపాస్యభావాత్తు పతిత్వం కథనాత్మకమ్ || ౫౩ ||
 ఇతి తస్య వచః శ్రుత్వా పునస్తం నారదోఽబ్రవీత్ |
 యోగీస్థం భావబోధార్థమవధూతమకల్మషమ్ || ౫౪ ||
 నారద ఉవాచ |
 గణేశే త్వం మహాయోగింస్తదాకారో న సంశయః |
 అహం దత్తోఽయమేకశ్చ గణేశః కుత్ర వర్తతే || ౫౫ ||
 న భిన్నశ్చేన్ మహాభాగ భజనే కం పురః స్థితమ్ |
 ఇమం మే సంశయం ఛిన్ది సర్వజ్ఞోఽసి మహామతే || ౫౬ ||
 దత్త ఉవాచ |
 దేహోఽయం నరతుల్యో మే కరోతి కర్మ నిత్యదా |
 శుభాశుభం విశేషేణ నామరూపవికారతః || ౫౭ ||
 బ్రహ్మ సర్వత్ర విప్రేక తన్మయం నాత్ర సంశయః |
 సత్తా న్యూనాధికా భాతి విచారయ విచక్షణ || ౫౮ ||
 బ్రహ్మణస్పృతిశబ్దాఖ్యా సత్తా గణపతౌ స్థితా |
 నాన్యత్ర శమ్భువిష్ణ్వాది భావేషు పశ్య మానద || ౫౯ ||
 అతః ప్రత్యక్షచిత్తస్థం బ్రహ్మ విఘ్నేశవాచకమ్ |
 దృష్ట్వా తన్న భజేత్ కోఽపి బ్రహ్మభూయపరః కథమ్ || ౬౦ ||
 అతో దేహధరోఽహం తు బ్రహ్మకారో గణేశ్వరః |
 తం భజామి విశేషేణ దేహచేష్టాపరాయణః || ౬౧ ||
 దేహః క్రియాత్మకః ప్రోక్షశ్చిత్తం చిన్తనకారకమ్ |
 స్వభావేన యథాఽన్యద్వై కరోతి చిన్తనాదికమ్ || ౬౨ ||
 తథా గణేశ్వరం మేఽత్ర దేహశ్చిత్తం భజేత్ ధ్రువమ్ |
 తయోః ప్రకాశకం బ్రహ్మ కథం భజేద్ధజాననమ్ || ౬౩ ||

బ్రహ్మ బ్రహ్మైవ సజ్ఞాతం తదాకారం మదీయకమ్ ।
దేహశ్చిత్తం భజేత్తం వై స్వప్రకాశకరం సదా ॥ ౬౪ ॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౪ పాన ౩౧)

అనేన యోగమార్గేణ భజామి గణనాయకమ్ ।
న భిన్నోఽహం గణేశానాత్ కం పృచ్ఛసి విచారయ ॥ ౬౫ ॥

యథా కరోమి నిత్యం తు భక్షణాదికమాదరాత్ ।
తథా గణేశ్వరం తాత భజామి భక్తీసంయుతః ॥ ౬౬ ॥

నాఽహం భోక్తా స్వదేహస్థస్తథా మాం విద్ధి దేహగమ్ ।
న భక్తం గణరాజస్య దేహధర్మః ప్రవర్తతే ॥ ౬౭ ॥

బ్రహ్మణి బ్రహ్మభూతో యో న భజేద్గణనాయకమ్ ।
తథాఽపి దేహచిత్తేఽన్యత్ కరిష్యతః స్వభావతః ॥ ౬౮ ॥

న ముఖ్యో బ్రహ్మభూతేషు యోగిషు భక్త ఉచ్యతే ।
శ్రేష్ఠస్తస్మాద్గణేశానం భజామి హర్షసంయుతః ॥ ౬౯ ॥

అనాయాసేన చిత్తస్థం దేహస్థం బ్రహ్మ ప్రాప్య యః ।
దృష్ట్వా తం న భజేత్ సోఽపి బ్రహ్మఘ్నః పరికీర్తితః ॥ ౭౦ ॥

గణేశం మూర్తిగం దృష్ట్వా యోగేశం శాన్తిదాయకమ్ ।
కస్య యోగిజనస్యాత్త ప్రీతిః సద్యో న జాయతే ॥ ౭౧ ॥

ఇతి తస్య వచః శ్రుత్వా హర్షయుక్తాః శివాదయః ।
నారదాద్యాః ప్రణేముస్తం విస్మితాస్తస్య చేష్టితైః ॥ ౭౨ ॥

జగుస్తం హర్షసంయుక్తా వయం సంశయవర్జితాః ।
కృతాస్త్యయా మహాభాగ ఏకమార్గపరాయణాః ॥ ౭౩ ॥

నానామతవిభేదేన భ్రాన్తియుక్తా భ్రమన్తి తు ।
త్యక్త్వా గణేశ్వరం పూర్ణం సర్వపూజ్యం మహామునే ॥ ౭౪ ॥

భ్రాన్తినాశార్థమత్యస్తం భవాన్ విఘ్నేశ్వరేణ చ ।
నిర్మితో యోగమార్గజ్ఞః సర్వశాన్తిప్రదాయకః ॥ ౭౫ ॥

ఏవం తైః సంస్తుతో దత్తః ప్రహస్య ప్రయయౌ తతః ।
శివాదయో వసిష్ఠాద్యాః స్వాలయం ప్రయయుః ప్రియే ॥ ౭౬ ॥

సర్వసారాం సమాఖ్యాతాం గీతాం దత్తముఖాచ్ఛ్యతామ్ ।
పఠనాచ్ఛ్రవణాన్స్పృశ్యః శాన్తిదాం సర్వసిద్ధిదామ్ ॥ ౭౭॥

కశ్యపస్య వచః శ్రుత్వా హర్షితా తం ప్రణమ్య సా ।
జగాద భావగమ్భీరా దితిర్విఘ్నేశ్వరే రతా ॥ ౭౮॥

॥ ఓం తత్సదితి శ్రీమదావ్యై పురాణోపనిషది శ్రీమన్మౌద్గలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే దత్తగీతావర్ణనం నామ త్రయోదశోఽధ్యాయః ॥ ౭.౧౩

౭.౧౪ దితివరప్రదానం నామ చతుర్దశోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

దితిరువాచ ।

గణేశస్య మహాభాగ వదోపాసనకం ప్రభో ।
తేన విఘ్నేశ్వరం భక్త్యా భజిష్యామి నిరన్తరమ్ ॥ ౧॥

ముద్గల ఉవాచ ।

ఏవం పృష్టో మహాయోగీ దిత్యా తస్యై దదౌ మనుమ్ ।
దశాక్షరం గణేశస్య విధియుక్తం విధానవిత్ ॥ ౨॥

సా తం ప్రణమ్య యోగీన్ద్రం కశ్యపం ప్రయయౌ తతః ।
వనం వృక్షాదిసంయుక్తం తపస్తత్ర తతాప వై ॥ ౩॥

నిరాహారేణ సంయుక్తా గణేశధ్యానతత్పరా ।
నాసాగ్రన్యస్తదృష్టిః సా మస్త్రజాపం చకార చ ॥ ౪॥

త్యక్త్వా సర్వాం కామనాం సా దితిర్విఘ్నేశ్వరే రతా ।
తపః ప్రభావయోగేన భ్రాన్తిహీనాఽభవద్విధే ॥ ౫॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౪ పాన ౩౨)

పుత్రపౌత్రాదికే భావే రసహీనా బభూవ హా ।
యోగేఘ్నః పూర్ణభావేనాఽభజత్తం ద్వీరదాననమ్ ॥ ౬॥

ఏవం వర్షసహస్రేణ యోగభూతిపరాయణా ।
శాన్తియోగం సమాసాద్య యోగివన్ద్యా బభూవ సా ॥ ౭॥

తథా సా దత్తమార్గం తం దితిః సస్మార చేతసి ।

భక్త్యా విఘ్నేశ్వరం దేవీ న ముమోచ కదాచన ॥ ౮॥

తతః ప్రసన్నభావేన తాం యయౌ గణనాయకః ।
జగదాఽసౌ వరాన్ బ్రూహి ధ్యానస్థాం మనసేప్పితాన్ ॥ ౯॥

గణేశవచనం శ్రుత్వా దిత్తిర్హరసమన్వితా ।
ఉత్థాయ తం నమస్కృత్య పూజయామాస భక్తితః ॥ ౧౦॥

పునః ప్రణమ్య విఘ్నేశం సా తుష్టావ కృతాఙ్గాలిః ।
గణేశం దక్ష తే పుత్రీ దితిః సాశ్రముఖామ్బుజా ॥ ౧౧॥

దితిరువాచ ।
నమస్తే విఘ్నరాజాయ భక్తవిఘ్నవిదారణ ।
అభక్తేభ్యో మహావిఘ్నప్రదాయ తు నమో నమః ॥ ౧౨॥

కాశ్యపాయ పరేశాయ వినాయకాయ ధుణ్ణయే ।
లంబోదరాయ తే సర్వభోగభోక్త్రే నమో నమః ॥ ౧౩॥

దీనానాం పతయే తుభ్యం దీనదీనాయ తే నమః ।
దీనపాలకనాథాయ హేరమ్బాయ నమో నమః ॥ ౧౪॥

పరేశాయ గణేశాయ పరాత్పరతమాయ తే ।
పరాత్పరాణాం కర్త్రే తే మహోదరాయ వై నమః ॥ ౧౫॥

అనాదయే చ సర్వేషామాదిమూర్తిధరాయ చ ।
ఆదిపూజ్యాయ సర్వేషామస్తఃస్థాయ నమో నమః ॥ ౧౬॥

శివపుత్రాయ విష్ణోశ్చ పుత్రాయ పరమాత్మనే ।
వరేణ్యసూనవే తుభ్యం శేషపుత్రాయ తే నమః ॥ ౧౭॥

సర్వపూజ్యాయ జ్యేష్ఠాయ జ్యేష్ఠానాం జ్యేష్ఠమూర్తయే ।
జ్యేష్ఠరాజతమాయైవ మాత్రే పిత్రే నమో నమః ॥ ౧౮॥

బ్రహ్మణాం పతయే తుభ్యం బ్రహ్మభ్యో బ్రహ్మదాయినే ।
బ్రహ్మణాం బ్రహ్మరూపాయైకదంతాయ నమో నమః ॥ ౧౯॥

గజాననాయ దేవాయాసురాయ సమభావినే ।
యోగాకారాయ యోగిభ్యో యోగదాయ నమో నమః ॥ ౨౦॥

కిం స్తౌమి త్వాం గణాధీశ శాస్త్రీనాం శాస్త్రీరూపిణమ్ ।
వేదాదయః శివాద్యాశ్చ యత్ర శాస్త్రం ప్రలేభిరే ॥ ౨౧॥

అతస్త్యాం ప్రణమామ్యేవ సర్వేఽశం తేన విఘ్నప ।

సస్తుష్టో భవ మే భక్త్యా స్వల్పయా నాథ తే నమః ॥ ౨౨॥

యది త్వం వరదో మేఽసి తదా మే పుత్ర ఆదరాత్ ।

భవ స్వామిన్ దయాసిన్తో తేనాఽహం తారితా త్వయా ॥ ౨౩॥

ఆసురీ ప్రకృతిః ప్రోక్తా వేదేషు ద్వీరదానన ।

సాఽహం కయా మహాభక్త్యా భజిష్యామి నిరస్తరమ్ ॥ ౨౪॥

త్వం మే పుత్రో యదా నాథ భవిష్యసి సుసిద్ధిదః ।

తవ మాతుః కథం మాయామయో బంధః కదాచన ॥ ౨౫॥

భక్తిం త్వచ్చరణే ఢుణ్ణే దేహి నిత్యం విశేషతః ।

ఆసురిం బన్ధహీనాం మాం కురుష్వ త్వత్పదప్రియామ్ ॥ ౨౬॥

ఏవముక్త్యా గణాధీశం ననామ దక్షనస్థినీ ।

దిలిస్తాం గణరాజశ్చ జగద హర్షసంయుతః ॥ ౨౭॥

విఘ్నేశ ఉవాచ ।

త్వయా కృతమిదం స్తోత్రం మదీయం మత్ప్రియం భవేత్ ।

పఠతే శ్శృణ్వతే దేవి సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ ॥ ౨౮॥

తవ పుత్రో భవిష్యామి ఆసురీభావనాశకః ।

త్వం భజిష్యసి మాం నిత్యం భక్త్యా భావపరాయణా ॥ ౨౯॥

ఏవముక్త్యాంఽతర్థధేఽసౌ విఘ్నేశో బ్రహ్మనాయకః ।

దితిః స్వగృహమాగత్య ప్రణనామ పతిం స్వకమ్ ॥ ౩౦॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౫ పాస ౩౩)

వృత్తాంతం కథయామాస కశ్యపో హర్షితోఽభవత్ ।

శ్రుత్వా తాం స సమాలిక్ష్య జగద సాశ్రులోచనః ॥ ౩౧॥

కశ్యప ఉవాచ ।

ధన్యాఽసి కృతకృత్యాఽసి సఫలస్తే భవో మతః ।

యయా దృష్టో గణాధ్యక్షః సర్వేభ్యః శాన్తిదాయకః ॥ ౩౨॥

అహో తే నసుతో దేవి అసుర్యాః ప్రభవిష్యతి ।

మహదాభ్యగ్యం గణాధీశో యోగివన్ద్యా త్వమజ్ఞాసా ॥ ౩౩॥

తారితోఽహం త్వయా నూనం సుస్త్రియా గణపే రతః |
ధన్యం మే జన్మకర్మాది ఆసురీ స్వహితే రతా || ౩౪||

ఏవముక్త్యా దితిం విప్రుః కశ్యపో విరరామ హా |
దితిః ప్రణమ్య తం విప్రం నేవాయాం సంస్థితాఽభవత్ || ౩౫||

|| ఓం తత్సదీతి శ్రీమదాన్వేయ పురాణోపనిషది శ్రీమన్మౌద్గలే మహాపురాణే
సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే దితివరప్రదానం నామ చతుర్దశోఽధ్యాయః || ౭.౧౪

౭.౧౫ చతుర్భుజావతారవిక్రమవర్ణనం నామ పంచదశోఽధ్యాయః

|| శ్రీగణేశాయ నమః ||

ముద్గల ఉవాచ |

తతః సా గణనాథం తం సస్మార హృది సర్వదా |
తన్మయం విశ్వమేవేదమాలోకయదశేషతః || ౧||

ఏకదా మాఘమాసే తు శుక్లపక్షే గజాననమ్ |
పుపూజ మధ్యగే భానౌ చతుర్ధ్యం మూర్తిగం పరమ్ || ౨||

మూర్తిమధ్యాద్గణాధీశః ప్రకటోభూచ్ఛతుర్భుజః |
అనన్తసూర్యసంస్కాశతేజోయుక్తః ప్రజాపతే || ౩||

తం దృష్ట్వా భయభీతా సా సస్మార హృది కశ్యపమ్ |
స్వగురుం తం తథా దేవం గణేశం భక్తిసంయుతా || ౪||

గురోః స్మరణమాత్రేణ గణేశః సౌమ్యరూపధృక్ |
బాలరూపో దితిం దేవీం జగద మేఘనిఃస్వనః || ౫||

శ్రీగణేశ ఉవాచ |

పుత్రోఽహం తే మహాభాగే వరదానప్రభావతః |
మా భయం కురు కల్యాణి పశ్య మాం సౌమ్యరూపిణమ్ || ౬||

తతః సోస్మీల్య చక్షుస్తం పశ్యతి స్మ భయాతురా |
బాలం చతుర్భుజం దేవం శుణ్ణాదణ్ణధరం పరమ్ || ౭||

పరశ్వాదిమహాస్త్రైశ్చ సంయుతం చన్ద్రశేఖరమ్ |
లమ్బోదరం చైకదన్తం శేషనాభినమాయుతమ్ || ౮||

శూర్పకర్ణం త్రినేత్రం తు నానాభూషణభూషితమ్ |

అమూల్యవస్త్రసంయుక్తం గలే చిన్తామణిం ధరమ్ || ౯ ||

దృష్ట్వా తం ప్రణనామైవ కశ్యపేన సమన్వితా |
తుష్టావాఽఽపూజ్య విఘ్నేశమథర్వశిరసా విభుమ్ || ౧౦ ||

తతస్తం కశ్యపో నత్వా ప్రార్థయామాస శాన్తిదమ్ |
బాలరూపో భవ స్వామిన్ యేన తే లాలనం భవేత్ || ౧౧ ||

ధన్యోఽహం కృతకృత్యోఽహం మత్సమో న ప్రవిద్యతే |
మమ త్వం యేన పుత్రోఽభూద్భ్రాహ్మణాం గణనాయకః || ౧౨ ||

యస్య రోమాఞ్చురన్ధ్రేషు బ్రహ్మణ్ణానాం హి కోటయః |
కథం స మమ పుత్రత్వం ప్రాప్తోఽసీతి విడమృనమ్ || ౧౩ ||

ఏవం సమ్రార్థితస్తేన దిత్వా సోఽపి తథాఽభవత్ |
చతుర్భుజధరో బాలో బభూవే తత్క్షణాత్ స్వయమ్ || ౧౪ ||

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౫ పాన ౩౪)

తం ప్రణమ్య గణాధీశం కశ్యపో హర్షసంయుతః |
దిత్వా కర్మపరో భూత్వా బ్రాహ్మణాంశ్చ సమాహ్వయత్ || ౧౫ ||

తతశ్చతుర్భుజేనైవ మాయాఽఽక్షిప్తా తయోర్హృది |
పుత్రభావప్రకాశార్థం తథా తౌ సమ్భభూవతుః || ౧౬ ||

స్నాపయత్వా దితిర్బాలం స్తనపానమకారయత్ |
జాతకర్మ చకారైవ కశ్యపో హర్షసంయుతః || ౧౭ ||

ద్వాదశేఽహ్ని ద్విజాస్తత్ర నామకర్మార్థమాయయః |
పూజితాః కశ్యపేనైవ తమూచుర్హర్షసంయుతాః || ౧౮ ||

స్వర్గేషు దేవపాంశ్చాఽయం నరాన్ పృథ్వాఽయం తథా తలే |
అసురాన్ నాగకూర్మాదీన్ స్థాపయిష్యతి బాలకః || ౧౯ ||

తత్త్వాని చాలయన్ విప్ర తస్మాన్నామ్నా చతుర్భుజః |
చతుర్ణాం వివిధానాం చ స్థాపకోఽయం మతో బుధైః || ౨౦ ||

ముద్గల ఉవాచ |

తతో వర్షే ద్వితీయేఽస్య ప్రహ్లాదప్రముఖాః పరే |
ప్రవేల్వర్షన్యమానాస్తైర్దైవైర్విష్ణుముఖైర్విధే || ౨౧ ||

సర్వం త్వక్వాఽసురేశానాః పాతాలం వివిశుర్భయాత్ |

దేవానాం చ స్వయం విష్ణుః క్రోధయుక్తో బభూవ హా ॥ ౨౨॥

ఇన్ద్రాద్వైః సహితః సోఽపి సన్నద్ధశ్చక్రసంయుతః ।

ఆయయా దైత్యనాశార్థం పాతాలేషు మహాబలః ॥ ౨౩॥

చక్రం తత్యాజ దేవేశస్తేన దైత్యా మృతా మృధే ।

కేచిద్ దుఃఖసమాయుక్తాః ప్రపేలుశ్చిన్నదేహకాః ॥ ౨౪॥

శరణం కేశవం చైవ కేచిజ్జగ్ముః ప్రజాపతే ।

తథాపి తాన్ మహావిష్ణుర్జఘాన క్రోధసంయుతః ॥ ౨౫॥

అసురైర్విగతం విశ్వం కర్తుం చైవ సముద్యతః ।

దైత్యేన్ద్రా భయసంయుక్తా దితిం యయుః శరణ్యదామ్ ॥ ౨౬॥

ఛిన్నభిన్నకృతాఙ్గాన్స్తాన్ దితిర్దృష్ట్వా శుశోచ హా ।

తతః క్రోధయుతః సోఽపి బభూవే గణనాయకః ॥ ౨౭॥

తత్యాజ పరశుం తీక్షణం దేవాన్ హన్తుం చతుర్భుజః ।

పరశోస్తేజసా సర్వం వ్యాప్తం పాతాలమణ్డలమ్ ॥ ౨౮॥

వ్యర్థరూపాణి శస్త్రాణి చక్రాదీన్యభవన్ మృధే ।

దేవా దాహసమాయుక్తాః ప్రపేలుశ్చ దిశో దశ ॥ ౨౯॥

తతస్తత్ర యయా బ్రహ్మో బోధయామాస కేశవమ్ ।

పాతాలం త్యజ్య సర్వే తే యయుః స్వర్గం భయాన్వితాః ॥ ౩౦॥

పరశోస్తేజసా తత్ర సన్దగ్ధా ఇవ దేవపాః ।

న శాన్తిం ప్రలభన్తే స్మ హాహాకారరవాకులాః ॥ ౩౧॥

తతః శమ్భూ రవిర్భ్రహ్మో కేశవస్తుష్టువుః పరమ్ ।

పరశుం భయసంయుక్తా దేవైర్మునిగణైః సహ ॥ ౩౨॥

శాన్తియుక్తం మహాస్త్రం తద్బభూవే చ ప్రజాపతే ।

తతో దేవేన్ద్రకాః సర్వే చతుర్భుజం యయుః పురా ॥ ౩౩॥

తం ప్రణమ్య భయోద్విగ్నా మునిభిర్దేవనాయకాః ।

సత్వాఽఽపూజ్య గణేశానం తుష్టువుః కరసమ్ముటాః ॥ ౩౪॥

దేవర్షయ ఊచుః ।

నమస్తే కాశ్యపాయైవ చతుర్భుజాయ ఘణ్డయే ।

అనాదయే గణేశాయ విఘ్నేశాయ నమో నమః ॥ ౩౫॥

పరేశాయ పరేశాం చ పతయే పరమాత్మనే ।

వినాయకాయ విప్రేభ్యో వరదాయ నమో నమః ॥ ౩౬॥

లమ్బోదరాయ సర్వేషాముదరస్థాయ తే నమః ।

మహోదరాయ జ్యేష్ఠాయ బ్రాహ్మణాయ నమో నమః ॥ ౩౭॥

క్షత్రాణాం క్షాత్రధర్మాయ వైశ్యానాం వైశ్యరూపిణే ।

శూద్రాణాం శూద్రధర్మాయ వర్జహీనాయ తే నమః ॥ ౩౮॥

గృహస్థానాం గృహస్థాయ బ్రహ్మచర్యాయ సర్వప ।

బ్రహ్మచారిస్వరూపాణాం వనస్థానాం తదాత్మనే ॥ ౩౯॥

న్యాసినాం న్యాసధర్మయాశ్రమహీనాయ తే నమః ।

చతుర్షు తే పశ్చుమాయ హేరమ్బాయ నమో నమః ॥ ౪౦॥

(Page ఖం. ౭ అ. ౧౫ పాన ౩౫)

స్వానన్దవాసినే తుభ్యం సిద్ధిబుద్ధివరాయ చ ।

ఏకదంతాయ దేవాయాసురాయ తే నమో నమః ॥ ౪౧॥

అనాథానామనాథాయ సనాథానాం సనాథక ।

ఈశ్వరాణాం మహేశాయ విష్ణవే తే నమో నమః ॥ ౪౨॥

బ్రహ్మణే భానవే తుభ్యం శక్తయే సర్వరూపిణే ।

దేవాదిభ్యః ప్రదాత్రే తే పదానాం వై నమో నమః ॥ ౪౩॥

కిం స్తుమస్త్యాం చతుర్ణాం చ చాలకం స్వభుజైః పరమ్ ।

అతస్త్యాం ప్రణమామో వై చతుర్భుజ ప్రసీద నః ॥ ౪౪॥

ఏవముక్త్యా ప్రణేముస్తం దేవా మునిసమన్వితాః ।

స తానువాచ ప్రీతాత్మా భక్తాన్ భక్తజనప్రియః ॥ ౪౫॥

చతుర్భుజ ఉవాచ ।

వరాన్ బ్రూత మహాదేవా మునయో మత్త ఈప్సితాన్ ।

దాస్యామి స్తోత్రతుష్టోఽహం భవతాం భయవర్జితాః ॥ ౪౬॥

స్తోత్రం భవత్కృతం దేవాః సర్వసిద్ధిప్రదం భవేత్ ।

పఠతాం శ్లోణ్యతాం చైవ భయనాశకరం పరమ్ ॥ ౪౭॥

విశేషతః పుత్రపౌత్రాదికం సర్వం లభేన్నరః ।
 ధనధాన్యాదికం చాస్తే మల్లోకం పఠనాత్ పరమ్ ॥ ౪౮ ॥
 ఏవం తస్య వచః శ్రుత్వా దేవా మునిసమన్వితాః ।
 భయహీనాః ప్రణేముస్తం జగుర్షర్షసమన్వితాః ॥ ౪౯ ॥
 దేవర్షయ ఉచుః ।
 యది ప్రసన్నభావేన వరదోఽసి చతుర్భుజ ।
 తదా తే పాదపద్మే వై భక్తిరస్తు నిరస్తరమ్ ॥ ౫౦ ॥
 ఆజ్ఞాం కురు మహాభాగ తథా వర్తామహే వయమ్ ।
 దీతిజదైత్యసన్త్రాసతాపితాః సతతం వయమ్ ॥ ౫౧ ॥
 చతుర్భుజ ఉవాచ ।
 అద్య ప్రభృతి దేవేశాః పాతాలస్థాన్ మహాసురాన్ ।
 మా హింస్యథ మహాభాగా మయా సంస్థాపితాన్ పురా ॥ ౫౨ ॥
 స్వర్గేషు చామరస్థానం పృథివ్యాం చ నృణాం సదా ।
 పాతాలే దానవాదీనాం స్వధర్మస్థా భవన్తు తే ॥ ౫౩ ॥
 యది భూత్వా విపథగా ఇమే గర్వేణ మోహితాః ।
 సిద్ధిర్న భవితా తేషాం మద్వాక్యాన్నాత్ర సంశయః ॥ ౫౪ ॥
 తథేతి తం ప్రణమ్యైవ దేవాః స్వస్థానమాయయుః ।
 తదాది దానవాన్ దేవా న జఘ్నుః స్థలసంశ్రితాన్ ॥ ౫౫ ॥
 చతుర్భుజశ్చ దైత్యేన్ద్రాన్ సర్వానాజ్ఞాపయత్ ప్రభుః ।
 తే తథేతి తముచ్ఛార్ష్య హర్షితాః స్వస్థలం యయుః ॥ ౫౬ ॥
 తతశ్చతుర్భుజో దేవోఽతర్దధే చ ప్రజాపతే ।
 కశ్యపో దితిసంయుక్తః శుశోచ తమనుస్మరన్ ॥ ౫౭ ॥
 పితరో వాక్యమూచే సా వాణీ చాఽకాశసమ్భవా ।
 స్థాప్య మూర్తిం గణేశస్య భజతం నిత్యమాదరాత్ ॥ ౫౮ ॥
 తథా చకార దిత్వా స కశ్యపో బ్రాహ్మణైః సహ ।
 స్థాపయామాస మూర్తిం వై చతుర్భుజస్య సర్వదామ్ ॥ ౫౯ ॥
 హృది చింతామణిం ధ్యాత్వా బహిః పూజ్య చతుర్భుజమ్ ।
 సంస్థితౌ భక్తిసంయుక్తౌ దీతికశ్యపకౌ కిల ॥ ౬౦ ॥

ఆసురం భావముత్సృజ్య దితిర్భక్తిసమన్వితా ।

గాణపత్యస్యభావేనాభజత్తం తు చతుర్భుజమ్ ॥ ౬౧॥

ఏతచ్ఛతుర్భుజస్యైవ చరితం కథితం మయా ।

విఘ్నరాజకలారూపోవతారోయముదాహృతః ॥ ౬౨॥

య ఇదం శృణుయాన్ మర్త్యః శ్రావయేద్వా పఠేత్ స తు ।

భుక్తిం ముక్తిం లభేద్భ్రూహ్మా భక్తిం విఘ్నేశ్వరే పరామ్ ॥ ౬౩॥

॥ ఓం తత్సదితి శ్రీమదాన్వేయ పురాణోపనిషది శ్రీమన్మౌద్గలే మహాపురాణే

సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే చతుర్భుజావతారవిక్రమవర్ణనం నామ పంచదశోఽధ్యాయః

॥ ౬౧౫

(Page ౪౦. ౭ అ. ౧౬ పాస ౩౬)

౭.౧౬ చరితమాహాత్యవర్ణనం నామ షోడశోఽధ్యాయః

॥ శ్రీగణేశాయ నమః ॥

ముద్గల ఉవాచ ।

తతో బహూ గతే కాలే దైత్యేన్ద్రా బలసంయుతాః ।

దేవాన్ జేతుం ప్రసన్నధా బభూవుః క్రోధసంయుతాః ॥ ౧॥

ప్రహ్లాదం ముఖ్యకం కృత్వా బ్రహ్మాశాపేన మోహితమ్ ।

ఆయయుస్తాం ప్రణేముస్తే దితిం కశ్యపసంయుతామ్ ॥ ౨॥

తానువాచ స్వయం దేవీ దితిః క్రోధసమన్వితా ।

మా గచ్ఛత మహాదుష్టాః ధర్మం సన్త్యజ దైత్యపాః ॥ ౩॥

చతుర్భుజేన దేవేశాః స్థాపితాః స్వర్గభూమిషు ।

పాతాలవివరేష్యత్ర యూయం రాజ్యసమన్వితాః ॥ ౪॥

ప్రణమ్య తామనాదృత్య దైత్యేశా లోభసంయుతాః ।

యయుర్దేవజయార్థం తే హ్యధర్మేణ ప్రణోదితాః ॥ ౫॥

దితిః కశ్యపసంయుక్తా దైత్యానాం సుదురాత్మనామ్ ।

పక్షం త్యక్త్వా గణేశానమభజద్ భక్తిసంయుతా ॥ ౬॥

ఏవం వై దేవపక్షం సా త్యక్త్వా మునిసమన్వితా ।

అదితిస్తం స్వపుత్రం చాభజద్వినాయకం పరమ్ ॥ ౭॥

దైవీం ప్రకృతిముత్స్రుజ్య మృన్మూర్తిస్థం వినాయకమ్ ।
యోగభావేన భక్త్యా తమభజత్యేమసంయుతా ॥ ౮॥

వినతాద్యాస్తథా దక్ష కశ్యపేనోపదేశితాః ।
శాన్తియుక్తా గణేశానమభజన్ ప్రేమసంయుతాః ॥ ౯॥

దక్ష ఉవాచ ।
దైవీం తు ప్రకృతిం త్యక్త్వా తథాఽఽసురీం మహామునే ।
కథం గణేశ్వరం భక్త్యా భజన్తి వద మానవాః ॥ ౧౦॥

ముద్గల ఉవాచ ।
సకామికం కరోతి చేన్నరః కర్మ యథావిధి ।
ఆసురం తత్ సమాఖ్యాతం దేహసౌఖ్యకరం యతః ॥ ౧౧॥

నిష్కామికం కరోతి చేన్నరః దైవం ప్రకీర్తితమ్ ।
విధియుక్తం కర్మ దక్ష ముక్తిదం తన్మతం బుధైః ॥ ౧౨॥

స్వధర్మస్థైర్జనైః కర్మ క్రియతే వివిధం పరమ్ ।
దేహధర్మం సమాజ్ఞాయ యోగరూపం చ తత్ స్మృతత్ ॥ ౧౩॥

తదేవ దేవప్రీత్యర్థం కర్మ భక్తిమయం మతమ్ ।
భక్తిభావార్థమానన్దాత్ సస్త్రీకో మునిరాకరోత్ ॥ ౧౪॥

ఏతత్తే కథితం సర్వం విఘ్నరాజచరిత్రకమ్ ।
సర్వసిద్ధిప్రదం పూర్ణం శాన్తిదం భక్తికారణమ్ ॥ ౧౫॥

ఏవం నానాఽవతారాశ్చ విఘ్నరాజస్య మానద ।
తేషాం చరిత్రకం కేన వక్తుం నైవ ప్రశక్యతే ॥ ౧౬॥

అయం విఘ్నేశ్వరో దేవః సమస్వానన్దగో భవేత్ ।
సత్యాసత్యే వినిర్మాయ ప్రభుః క్రీడతి మాయయా ॥ ౧౭॥

పూర్ణయోగమయశ్చాయం విఘ్నరాజః ప్రకీర్తితః ।
తస్యార్థం శృణు భావేన బ్రహ్మబుద్ధిప్రకాశకమ్ ॥ ౧౮॥

సమృజ్ఞాతమయం బ్రహ్మాఽసమృజ్ఞాతగతం తథా ।
భ్రమయుక్తం మహావిఘ్నసంయుక్తం నాత్ర సంశయః ॥ ౧౯॥

భ్రమహీనం తదేవాపి విఘ్నహీనం ప్రకీర్తితమ్ ।
బ్రహ్మణి బ్రహ్మభూతం చేన్నోభయం తత్ర విద్యతే ॥ ౨౦॥

విశ్వేషాం విఘ్నరాజోఽయం విఘ్నకర్తా ప్రజాపతే ।
 విఘ్నహర్తా స్వయం సాక్షాద్బ్రహ్మణాం చ నిరస్తరమ్ ॥ ౨౧॥
 స్వయం విఘ్నయుతో వైవ విఘ్నహీనో న విద్యతే ।
 ఏవం జ్ఞాత్వా నరో బ్రహ్మభూతో భవతి విఘ్నపమ్ ॥ ౨౨॥
 ఇదం వైఘ్నేశ్వరం చిత్రం చరితం సంశృణోతి యః ।
 పఠేద్వా తస్య విఘ్నేశః ప్రసన్నో జాయతే సదా ॥ ౨౩॥
 ప్రసన్నే విఘ్నరాజేస్త్రే కిం కిం వై దుర్లభం భవేత్ ।
 సర్వసిద్ధియుతః సోఽతే నరో బ్రహ్మైవ జాయతే ॥ ౨౪॥
 నానేన సదృశం కింశ్చిత్ పావనం కుత్ర వర్తతే ।
 భుక్తిముక్తిప్రదం దక్ష చరిత్రం సంశ్రుతం త్వయా ॥ ౨౫॥
 పఞ్చాగ్నిసాధనాదీని తపాంసి వివిధాని యః ।
 (Page ఖం. ౭ అ. ౧౬ పాన ౩౭)
 కుర్యాత్తేభ్యోఽధికం పుణ్యమస్య శ్రవణతో లభేత్ ॥ ౨౬॥
 తీర్థాని వివిధాన్యేవ సాధయిత్వా ఫలం లభేత్ ।
 తేభ్యోఽధికం లభేత్ పుణ్యం ఖణ్డస్యాస్య శ్రవాన్నరః ॥ ౨౭॥
 యజ్ఞానాం సాఙ్గజాతానాం ఫలం తస్మాత్ ప్రజాపతే ।
 అధికం శ్రవణాదస్య లభేత్ ఖణ్డస్య మానవః ॥ ౨౮॥
 ఇష్టాపూర్తాదికం సర్వం యః కరోతి నరోత్తమః ।
 తేభ్యోఽధికం లభేత్తస్య శ్రవణాన్నాత్ర సంశయః ॥ ౨౯॥
 పుత్రపౌత్రాదిసంయుక్తో ధనధాన్యాదిసంయుతః ।
 ఆరోగ్యేణ నరో యుక్తో భవేదస్య తు సంశ్రవాత్ ॥ ౩౦॥
 వన్ధ్యాదిదోషభావేన పీడితో యది మానవః ।
 ఆస్య శ్రవణమాత్రేణ పీడాహీనో భవేత్ సదా ॥ ౩౧॥
 యస్య గోహే స్థితశ్చాయం ఖణ్డో విఘ్నేశభక్తిదః ।
 కదా తస్య పిశాచేభ్యశ్చౌరాదిభ్యో భయం న హి ॥ ౩౨॥
 నాగ్నిభూతం న భూతేభ్యో భయం రాజభవం కదా ।
 గ్రహేభ్యో రాశిసంస్థేభ్యః పూతనాదిభయం న చ ॥ ౩౩॥

ధర్మార్థకామమోక్షాణాం దాయకోఽయం ప్రకీర్తితః ।
 బ్రహ్మభూయప్రదః సాక్షాచ్ఛ్రవణేన న సంశయః ॥ ౩౪ ॥
 బహునాఽత్ర కిముక్తేన యత్ర విఘ్నపతిః స్వయమ్ ।
 సంస్థితస్తేన సామాన్యం భవిష్యతి కిమప్యహో ॥ ౩౫ ॥
 ఇతి తే కథితం సర్వం విఘ్నరాజస్య చేష్టితమ్ ।
 భజ త్వం సర్వభావేన గణేశం సుఖమాప్యసి ॥ ౩౬ ॥
 న శ్రావ్యం దుర్జనాయేదం చరిత్రం సర్వసిద్ధిదమ్ ।
 సాధవే గాణపత్యాయ శ్రావ్యం యత్పేన మానద ॥ ౩౭ ॥
 సూత ఉవాచ ।
 ఏవముక్త్యా మహాయోగీ ముద్గలో విరరామ హ ।
 దక్షో హృష్టమనాస్తం తు ప్రణనామ కృతాజ్ఞులిః ॥ ౩౮ ॥
 మయా తే కథితం పూర్ణం చరిత్రం విఘ్నపస్య యత్ ।
 యథా ముద్గలవక్త్రాచ్ఛ నిఃసృతం తాదృశం పరమ్ ॥ ౩౯ ॥
 భవతాం సంగయోగేన పావితోఽహం న సంశయః ।
 శ్రోతుమిచ్ఛసి కిం భూయో వద శౌనక తే హితమ్ ॥ ౪౦ ॥
 విఘ్నరాజసమం వైవ యథా విప్ర తథా పరమ్ ।
 చరిత్రం విఘ్నరాజస్య సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ ॥ ౪౧ ॥
 ॥ ఓం తత్సదితి శ్రీమదాన్వేయ పురాణోపనిషది శ్రీమన్మోద్గలే మహాపురాణే
 సప్తమే ఖణ్డే విఘ్నరాజచరితే చరితమాహాత్యవర్ణనం నామ షోడశోఽధ్యాయః ॥ ౭.౧౬
 ॥ శ్రీగజాననార్పణమస్తు ॥
 ॥ ఇతి శ్రీముద్గలపురాణే సప్తమః ఖణ్డః సమాప్తః ॥

Proofread by Yash Khasbage

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

